

H E T U V A D I

హేతువాది

Monthly Journal devoted to Science, Rationalism & Humanism

స్థాపన : 1982

ఫౌండర్ : రావిపూడి వెంకటాద్రి

యుద్ధం - శాంతి

శ్రోతలకు ఇచ్చిన జవాబులు

భారతీయ తత్వదర్శనం-9

సందేహాలు - సమాధానాలు - 6

సమీక్షా చరిత్ర

449

సంపుటి : 41

సంచిక : 9

మే : 2023

వెల : రు. 50/-

ప్రధాన సంపాదకులు : మేడూరి సత్యనారాయణ

హేతువాది

సంపుటి : 41 సంచిక : 9
మే 2023

చందాలు, విరాళాలూ, వ్యాసాలు
పంపవలసిన చిరునామా :
ప్రధాన సంపాదకులు :
మేడూరి సత్యనారాయణ
C/o రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ సెంటర్
ఇంకొల్లు - 523 167, బాపట్ల జిల్లా
Cell : 98499 35117
E.mail : Hetuvadi1982 @gmail.com

"Hetuvadi"
SBI Account No. 52177300267
Inkollu IFSC No. SBIN0020367

- సహాయ సంపాదకులు :
- 1) డా॥ గుమ్మా వీరన్న, హైదరాబాదు
 - 2) కుర్రా హనుమంతరావు, ఇంకొల్లు
 - 3) కిషోర్ బాచిన, బెంగళూరు
 - 4) కరి హరిబాబు, ఇంకొల్లు
 - 5) షేక్ బాబు, ఇంకొల్లు
 - 6) ఆలూరి ప్రభుల్ల చంద్ర, తెనాలి
 - 7) షేక్ దరియావలి, జాగర్లమూడి
 - 8) అడియాల శంకర్, తూప్రాన్
 - 9) కె. శ్రీనివాసాచారి, తూప్రాన్

కాపీలు అందనివారు :
షేక్ బాబు,
సర్క్యులేషన్ మేనేజర్
ఇంకొల్లు - 523 167,
బాపట్ల జిల్లా.
సెల్ : 98667 68144

సాలుచందా రూ. 500/-
జీవిత చందా రూ. 5,000/-
ABROAD Subscription
Annual Rs. 500, \$ 300
Life Rs. 5000, \$ 3000

ఇందులో.....

ఎడిటోరియల్

యుద్ధం - శాంతి

- మేడూరి సత్యనారాయణ - 615

శ్రోతలకు ఇచ్చిన జవాబులు

- రావిపూడి - 620

భారతీయ తత్వదర్శనం-9

- డా॥ గుమ్మా వీరన్న - 628

సందేహాలు - సమాధానాలు - 6

- మేడూరి సత్యనారాయణ - 635

సమీక్షా చరిత్ర

- ఆలూరి ప్రభుల్ల చంద్ర - 643

వార్తలు

- 647

ఎడిటోరియల్

యుద్ధం - శాంతి

సందేహం - సమాధానం :

ఒకప్పుడు తెగల మధ్య జరిగిన యుద్ధాలు ఇప్పుడు నాగరిక దేశాల మధ్య కూడా ఎందుకు జరుగుతున్నాయి? తెగలు యుద్ధాలతోనే విలీనమై జాతులై, దేశాలయ్యాయి. కాని, తెగ మనుషుల్లో ఉండే ఇతర తెగల పట్ల ద్వేషం, పగ, ప్రతీకారం; మన వాడైతే రైటు, కాని వాడైతే రాంగు అనే భావాలు జాతులైనా, దేశాలైనా తొలగలేదు. సైన్సు పెరిగినా అది అందించే జీవన తత్వాన్ని మనుషులు స్వీకరించనందువల్ల, పెరిగిన టెక్నాలజిని దుర్వినియోగం చేయడం వల్ల, పాత తెగ మనస్తత్వాలకు తోడుగా, అండగా, బలంగా ఆ తెగల మనస్తత్వం కొనసాగడం వల్ల దేశాలైనా, జాతులైనా ద్వేషజనిత యుద్ధాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి.

ప్రతి దేశానికి, అంటే ఆ దేశ ప్రజలకు తాము ఎలా జీవించాలో నిర్ణయించుకునే స్వేచ్ఛ ఉండాలి. ఒకదేశం మీద మరొక దేశం స్వార్థ ప్రయోజనాలకోసం పెత్తనం చేయడం సరికాదని ఆధునిక సమాజాలు గుర్తించినా, స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసమే యుద్ధాలకు సిద్ధం అవుతున్నారు. ఏనుగుల్ని పట్టి, మచ్చిక చేసి, వాటితో పనులు చేయించుకున్న మానవ మనస్తత్వంతో, మనుషులనే పట్టి, మనుషుల్ని దోచడం కానసాగడమే యుద్ధాలకు ప్రధాన కారణం.

దేశాల మధ్య అంటే సమాజాల మధ్య నైతిక వర్తన అత్యవసరం. మనుషులందరూ ఒకటే అనీ, అందరూ సమానులనీ, అందరికీ జీవించే హక్కు ఉందనీ, పరస్పర సహకారంతో దేశాలు సమన్వయంతో కదలాలని ఆయా దేశాల ప్రజలు గుర్తించి, తమ ప్రభుత్వాల యుద్ధ వాంఛలను నిర్మూలించేందుకు క్రియాశీలురు కావాలి.

యుద్ధాలు కొంతమంది స్వార్థపరుల అధికార వాంఛలతో జరుగుతాయి. ఎవరి పని వారు చేసుకుంటూ స్వతంత్ర జీవనం సాగించే వారెవరూ యుద్ధాలను కోరుకోరు. సంకుచిత భావజాలంలో ఇరుక్కున్నవారు, వ్యాపార లావాదేవీల్లో అంతర్జాతీయ స్థాయికి ఎదిగిన వారు, ప్రభుత్వాల అధికారాలను ఉపయోగించి

తమ వ్యాపార స్వార్థాలను నెరవేర్చుకునేవారు యుద్ధాలను కోరుకుంటారు. యుద్ధం జరిగితే లాభపడే వారు, అధికారం మారితే లాభపడే వారు యుద్ధాన్ని కోరుకుంటారు. యుద్ధాల వల్ల సామాన్య ప్రజల కష్టాలు చెప్పనలవి కానివి. యుద్ధాల వల్ల సామాన్యుల మీద మోయలేని భారం పడుతుంది.

తమకు అనుకూలమైన రాజకీయపార్టీ అధికారంలోకి రావాలని కోరుకునేవారు ఉన్నట్లే, ఇతర దేశాల్లోనూ తమకు అనుకూలమైన ప్రభుత్వాలు ఉండాలని కోరుకుంటారు. మతాలు, మత శాఖలు, జాతీయ వాదులు, వర్గవాదుల మధ్య ఉండే వైషమ్యాల ఫలితంగా యుద్ధాలు చెలరేగే అవకాశం ఉంది. ప్రభుత్వాలు తప్పులు చేస్తుంటే వాటిని ఎన్నుకుని ఆమోదించే వారు బాధ్యతలు సరిగా నిర్వర్తించనట్లే. మనుషుల్లో సరైన సహేతుక ఆలోచనా విధానం రానంతకాలం ఏదో ఒక సంకుచితం యుద్ధాలకు ప్రేరణ అవుతుంది.

యుద్ధం వలన ఏం జరుగుతుంది? రక్షణ బడ్జెట్ పెరిగి ప్రజల కొరకు బడ్జెట్ తగ్గుతుంది. బడ్జెట్ కొరకు పన్నులు పెరుగుతాయి. సైనికులు, ప్రజల ప్రాణాలు పోతాయి. ప్రజల కళ్ళు, కాళ్ళు పోతాయి. ఆయుధ వ్యాపారులకు అధిక లాభాలు వస్తాయి. ప్రభుత్వ ఆస్తులు, ప్రజల ఆస్తులు బుగ్గిపాలవతాయి. జీవితమంతా కష్టం చేసి నిర్మించిన భవనాలు కూలుతాయి. ఆర్థిక వ్యవస్థలు కూలిపోతాయి. ఆర్థికమాంద్యం పెరిగి వస్తువుల ధరలు పెరుగుతాయి. ప్రజల కొనుగోలు శక్తి తగ్గిపోతుంది. జాతీయ, వ్యక్తిగత ఉత్పత్తులు తగ్గిపోతాయి. వివిధ దేశాల ప్రజల మధ్య ద్వేషాలు, కక్షలు పెరుగుతాయి. విద్యకు, వైద్యానికి బడ్జెట్ తగ్గిపోతుంది. ప్రజలకు ఉపాధి తగ్గి, ఆదాయంలేక, కొనుగోలు శక్తి తగ్గుతుంది. అణుయుద్ధం జరిగితే మానవజాతి ఉనికి ప్రశ్నార్థకమవుతుంది. మూడవ ప్రపంచ యుద్ధం గురించి రికార్డు చేసే వారూ, చెప్పే వారూ లభ్యంకాక పోవచ్చు.

యుద్ధాల వల్ల లాభాలు పొంది కులకాలనే వారికి ఏ రోగాలు వచ్చి ఎంతకాలం ఉంటాయో చెప్పలేం. పాలకుల మధ్య జరిగే క్రూర యుద్ధాలకు వ్యతిరేకంగా మనుషులు ప్రజలుగా నిలబడడమే మానవ జాతికి శ్రేయస్కరం.

ప్రపంచంలో యుద్ధాలకు పరిష్కారం ఏమిటి? మనుషుల్లో ఉండవలసిన సహజ సహేతుక చింతన సరిగా లేదు. చిన్న చిన్న సామాజిక సమస్యలకు పరిష్కారం చూపలేరు. అనారోగ్యంతో ప్రజలు బాధపడుతున్నా ఆధునిక వైద్యం అందించలేరు. ప్రపంచ అవగాహన పెంచే విద్యను అందించలేరు. సంకుచితాల

ప్రేరణతో హైటెక్ యుద్ధాలకు రెడీ, ఢీ అంటే ఢీ. ప్రజల ఆలోచనా విధానం హేతుబద్ధం కానందువల్ల, నిత్య జీవిత ఆచరణ సహేతుకం కానందువల్ల, ఉద్రేకాలకు లోనై పాలకులుగా ఉండేందుకు అర్హతలేని వారిని ఎన్నుకుని వారికి తమ అధికారాన్ని అందించడం వలన, వారు నియంతలుగా మారి ప్రజలకు యుద్ధాలతో అష్టకష్టాలు, శత వేధనలు తెస్తున్నారు.

ప్రజల్లో హేతుబద్ధ ఆలోచనా విధానాన్ని, భావవిప్లవాన్ని, మానవవాద ఆచరణను, శాంతియుత జీవన వాంఛలను పెంచడమే పరిష్కారం. స్వచ్ఛంద వ్యక్తులు, సంస్థలు ఈ పనికి పూనకోవాలి. అది ఏ దేశమైనా అగ్ర రాజ్యమైనా, కనిష్ఠ రాజ్యమైనా ఇదే పరిష్కారం.

అణ్ణాయుధాల ముప్పు తొలగాలంటే ఏం చేయాలి?

అత్యంత తెలివైన జీవైన మానవుడు ఏ అణుయుద్ధం ద్వారానో ఈ భూమి మీద అంతరిస్తే అది మానవుడి ఆత్మహత్య అవుతుంది. ఈనాడు ప్రపంచంలో విచక్షణారహితంగా భూగోళం రూపురేఖలు మార్చే స్థాయిలో ఆయా దేశాలు అణు ఆయుధాలను రూపొందించుకుని, వాటి మీద కూర్చుని ఉన్నాయి. ఈ భూమి మీద ఉన్న వారందరూ మనుషులనీ, వారందరికీ జీవించే స్వేచ్ఛ ఉందనీ ఈ అణుయోధలు గుర్తించడం లేదు. ఇంతటి బీభత్సానికి సిద్ధమైన వారు సంకుచిత మతంలోనో, జాతిలోనో, వర్గంలోనో ఇరుక్కుపోయిన వారే. సంకుచితాల పేర్లతో మనుషుల్ని విడదీయడం అమానుషమని ఈ యుద్ధోన్మాధులు గుర్తించడం లేదు.

ఒకసారి అమెరికా అధ్యక్షులని ఒక విలేఖరి అణుయుద్ధం మీద ఆయన అభిప్రాయం కోరితే, అవి వస్తున్నాయని సమాచారం వచ్చాక నా దగ్గర ఐదు నిమిషాలే టైం ఉంటుంది కాబట్టి, మేం నాశనమైతే వారూ నాశనం కావడంకోసం వాటిని నేనూ వారి మీద వేస్తాను” అన్నాడు. ఇది జరిగి నాలుగు దశాబ్దాలు గడిచింది. నిరాయుధీకరణ అంటూనే అగ్ర రాజ్యాలు, ఇతర అణ్ణాయుధ దేశాలు తాత్సారం చేశాయి. ఈనాటికీ అణ్ణాయుధాల కుప్పలు లెక్కకు అందకుండా ఉన్నాయి. అణ్ణాయుధాలు ఉన్న దేశాలు సామాన్య దేశాలను బెదిరించి తమ పనులు చేయించుకోవడం కొనసాగుతూనే ఉంది.

యుద్ధాలను నివారించడానికి చర్యలు అవసరం. మనుషుల్లో యుద్ధ వాంఛలను తొలగించాలి. మనుషులు పౌర బాధ్యతతో తమ తమ ప్రభుత్వాలను యుద్ధంలోకి దిగకుండా కట్టడి చేయాలి. ఇదే యుద్ధ నివారణకు ఉత్తమ

మార్గం. ప్రపంచ శాంతిని కోరే అభ్యుదయ వాదులు ఎవరైనా మనుషుల్లో యుద్ధ వాంఛలను తొలగించేందుకు వారిని ఆలోచింపజేయాలి. బలవంతాన మనుషుల్ని మార్చాలనే విధానమే యుద్ధంగా పరిణమిస్తుంది. వ్యక్తుల జీవించాలనే స్వేచ్ఛను ఏ ప్రభుత్వమూ హరించే ప్రయత్నం చేయరాదని మనుషులకు అవగాహన కల్పించాలి.

యుద్ధాలు ఎప్పుడు ఆగుతాయి? మనుషులందరూ సమానులనీ, మనుషులందరూ సహేతుకంగా ఆలోచించగలరనీ, మనుషుల్లో మానవత్వం పెరిగితే; మనుషుల మధ్య పరస్పర సహకార సంబంధాల ద్వారానే మానవాభివృద్ధి సాధ్యమవుతుందనీ, జ్ఞానాన్ని, అనుభవాలను, భావాలను, టెక్నాలజిని మానవ శ్రేయస్సు కోసం ఇచ్చిపుచ్చుకుంటే; మనుషుల్ని విభజించే మతాలు, జాతులు, కులాలు, వర్గాలు వంటి సంకుచిత భావాలను వదలితే, ప్రజలను చీల్చడం ద్వారా, ప్రజల మధ్య ద్వేషాలను రగల్చడం ద్వారా అధికారాన్ని పట్టాలనే రాజకీయ పార్టీలను దూరంగా పెట్టితే;

రాజకీయ, ఆర్థిక, సామాజిక, సాంస్కృతిక వ్యవస్థలను, సంస్థలను మానవీకరించాలనీ; మనుషులు మారితే సామాజిక సంస్థల్లో, వ్యవస్థల్లో మార్పు వస్తుందని గుర్తించి, క్రియాశీలమైతే; అధికారం మనుషులదని, ప్రజలదని గుర్తించాలనీ, మనుషుల అధికారం మనుషుల దగ్గరే ఉండి ప్రజలందరూ క్రియాశీలమై తమను తాము స్వయంగా పాలించకోగలిగితే; ఆఫ్రికాలో ఉన్నా, అమెరికాలో ఉన్నా, ఇంగ్లాండులో ఉన్నా, జపాన్‌లో ఉన్నా, జర్మనీలో ఉన్నా, ఇజ్రాయీల్‌లో ఉన్నా, ఇండియాలో ఉన్నా, చైనాలో ఉన్నా; నలుపైనా తెలుపైనా ఎరుపైనా, ఏ రంగైనా అందరూ మనుషులేననీ, మానవత్వం ప్రదర్శన పెరిగితే;

పోరాటం కంటే సహకారం ఎక్కువ ఫలితాన్ని ఇస్తుందనీ, ద్వేషం కంటే కారుణ్యం ఎక్కువ ఫలితాన్ని ఇస్తుందనీ, ఈ భూమి మీద మనుషులందరూ సుఖంగా, సంతోషంగా జీవించే సహజ హక్కు ఉందనీ అందరూ గుర్తిస్తే;

మానవహానన యుద్ధాలు వల్ల ఆర్థిక నష్టాలు కష్టాలు వస్తాయనీ, మానవజాతి అంతరిస్తుందనీ, అణుయుద్ధమంటే గోలీలాట కాదనీ, కబాడీ కాదని, అది మానవజాతి నిర్మూలన యుద్ధమని ప్రజలందరూ, పాలకులందరూ గుర్తిస్తే, ప్రపంచ శాంతిని స్వాగతిస్తే, యుద్ధ విన్యాసాలు ఆగి, సైన్యాలు అవసరంలేని మానవయుగం వస్తుంది. మానవుడే ఈ జీవ భూమి మీద తెలివైన పెద్దన్న అని నిరూపించుకోవచ్చు.

యుద్ధం వల్ల శాంతి రాదు. అశాంతి, వేధన, ఆంధోళన మిగులి రగులుతుంటాయి. మానవాళి సైన్యాలు అవసరం లేని మానవాళిగా ఎదగాలి. యుద్ధం ఒక అమానుష క్రీడ. యుద్ధానికి సిద్ధం కావడం, యుద్ధానికి దిగడం, మనుషుల కష్ట ఫలితాలను అగ్గి బుగ్గి పాలు చేయడం నేరం. యుద్ధం మారని మనుషుల ఆటవిక చర్య. మనుషుల మధ్య యుద్ధం కంటే పరస్పర సహకారమే ఎక్కువ ఫలితాన్ని ఇస్తుంది. నువ్వు గెలిచినా, ఓడినా మిగిలేది ఆస్తి, ప్రాణ నష్టమే. యుద్ధమనేది తరతరాల మానవ జ్ఞాన ఫలితమైనా టెక్నాలజీ దుర్వినియోగం. వివాదాలకు పరిష్కారం చర్చలు, వాదాలే కాని పైశాచిక యుద్ధాలు కాదు. సమస్య కొద్దిదైతే దాని పరిష్కారం కొరకు యుద్ధం చేయడమంటే ఆ సమస్యను జటిలం చేయడమే.

ఆటవిక తెగల మధ్య, రాజుల మధ్య, దేశాధ్యక్షులు మధ్య, మతాల మధ్య, కులాల మధ్య, వర్గాల మధ్య జరిగే యుద్ధాలు భావవిప్లవం రాలేదనేందుకు సూచనలు. ఒకరిని భక్తితో ప్రేమించి, మరొకరిని క్రూరంగా చంపటం, అమానుషమైన పాశవిక యుద్ధాల లక్ష్యం. అణ్ణాయుధాల కుప్పలు మానవత్వానికి ముప్పులు.

ప్రభుత్వాలు ప్రజల్ని మార్చాలి, ప్రజలు ప్రభుత్వాలను నియంత్రించాలి. స్వచ్ఛంద వ్యక్తులు, సంస్థలు, సంఘాలు, అసోసియేషన్లు, సమాఖ్యలు ప్రజలను ఆలోచింపజేసి, యుద్ధాలకు వ్యతిరేకంగా నిలపాలి.

హేమా పబ్లికేషన్స్, ఇంకొల్లు

కుర్రా హనుమంతరావు రచనలు

1. విద్యాలయాలు - అతీత భావనలు - విజ్ఞానశాస్త్రం	-	20/-
2. యం.యన్.రాయ్ భావవాహిని	-	90/-
3. యోగం బోగానికా? రోగానికా ?	-	90/-
4. లౌకికవాదం - భిన్న దృక్పథాలు	-	100/-
5. హేతువాద మానవవాదాలు - వాటి పరివ్యాప్తి	-	150/-
6. రాజకీయాలు - ప్రజాస్వామ్యం	-	200/-

కాపీలకు : మేడూరి సత్యనారాయణ,
కేరాఫ్ రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ సెంటర్, ఇంకొల్లు
సెల్ నెం. 98499 35117

శ్రోతలకు ఇచ్చిన జవాబులు

- రావిపూడి

ప్రకృతి కృతకంకాదు

నియమం ప్రకృతి సహజమా, కృతకమా అని ప్రశ్నిస్తున్నారంటే నియతి భావం మీ దగ్గరకు చేరినట్లు లేదు.

నియమం అనేది ఒకచోట వుండి జరిగేది కాదు. ప్రకృతిలోని వివిధ వస్తువుల ప్రవర్తనా విధానం మన గమనికలో ఏ విధంగా రూపు దాలుస్తుందో, దాన్ని మనం నియమం అంటున్నాము. వివిధ వస్తువుల వర్తనా విధానాలు మన అవగాహనలో నియమాలుగా పరిణమించాయి. మనం యే పేరు పెట్టుకున్నా దాని వర్తన అలానే వుంటుంది. పేరు పెట్టకున్నా అది అంతే. అటువంటి నియమాలు అనంతంగా వున్నాయి. వాటి ద్వారానే మన అవగాహన అనంతంగా పెరుగుతున్నది. మన అవగాహన అంతా ఆ నియమాల అవగాహనే. మన స్వేచ్ఛ అంతా ఆ నియమాల్లో మనకు కావలసిన వాటి ఎంపికే. అనంత వైవిధ్యంతో ప్రవర్తనలతో వున్న యీ ప్రకృతి ఎవ్వరూ చేసినట్టిది కాదు. కృతకం కాదు. ప్రకృతి రూపొందడంలో, ఉనికి పరిణతుల్లో ఆయా లక్షణాలన్నీ యిమిడి వున్నాయి. మహా విస్ఫోటనం (big-bang) నాటినుంచి యీ విశ్వపరిణామం యెలా జరిగిందనే దానికి ఆధునిక విజ్ఞానశాస్త్ర గ్రంథాలు సమాధానాలు సమీకరిస్తాయి. ఈ ప్రపంచమంతా స్వచ్ఛందంగా యేర్పడింది. ఇది ఎవరో ఒకరు సృష్టించినది కాదు. సృష్టి అనే భావన (concept of creation) సరయినది కాదు.

ప్రాచీనులు దైవభావనను యేర్పాటు చేసుకున్నారు. వాళ్ళకారోజు అది అవసరమైంది. ఈ ప్రపంచాన్నంతా ఎవరు చేశారు? అనే ప్రశ్నకు వాళ్ళకు సమాధానం కావలసి వచ్చింది. వారొక పరికల్పనగా, హైపోథీసిస్ గా దేవుణ్ణి కల్పించుకున్నారు. అందుకు మనకు అభ్యంతరంలేదు. కాని, ఆ హైపోథీసిస్ ఇంతవరకు రుజువు కాలేదు. మనకీనాడు ఆ హైపోథీసిస్ అవసరమా? ఆ రోజుల్లో వారు తమ జ్ఞాన పరిమితిలో కార్యకారణ నిబంధన ప్రకారం ఆ హైపోథీసిస్ ని యేర్పాటు చేసుకున్నారు. కార్యకారణాలు అభిన్నాలు. ఒకదాని తర్వాత ఒకటిగా వచ్చే సంఘటనల అవిరతాన్ని మనం కార్యకారణాలుగా

విడగొట్టి అర్థం చేసుకుంటే, విశ్వానికి మొత్తానికి కారకుడెవరు? అనే ప్రశ్న రాదు. ఎవరైనా ఈ విశ్వాన్ని తెచ్చి యిక్కడపెడితే, ఫలానావారు తీసుకువచ్చి పెట్టారనవచ్చు. It is an evolutionary process. అది ఒక క్రమం. విశ్వ క్రమం. పరిణామక్రమం. ఉనికి పరిణతుల క్రమం.

కార్యకారణాలు :

మరింత వివరణ కావాలంటే యిస్తాను.

కార్యకారణాలకు మూలం ఒక్కటే. ఉనికి (Being). ఆ మూలం నిత్య పరివర్తన (becoming) లో వుంది. పరిణతి (becoming) లేని ఉనికి లేదు. నిరంతర సంఘటనల రూపంలో వున్న విశ్వంలో రెండు సంఘటనలను విడగొట్టి, మొదటి దానిని కారణం అనీ, రెండవ దానిని కార్యమనీ మనం అంటున్నాం ముందు జరిగిన సంఘటనను వెనుక జరిగిన సంఘటనకు కారణంగాను, వెనుక జరిగిన సంఘటనను ముందు జరిగిన సంఘటనకు కార్యంగాను చెప్పుకోడానికి మనం అలవాటు పడ్డాము. నీటికి కారణం మేఘం అన్నాం. మేఘానికి కారణం నీరు అన్నాం. ఇందులో దేనికేది కారణమైనట్లు? నీరు కావాలంటే వర్షం కురవాలి. వర్షం కురవడానికి పైన మేఘం వుండాలి. కాబట్టి నీటికి మేఘం (వర్షం) కారణం. పైన మేఘాలు యేర్పడాలంటే, క్రింద నీరు ఆవిరై పైకి వెళ్ళిపోవాలి. ఏది కారణం, ఏది కార్యం అంటే సమాధానం దొరకదు. అవి రెండు సంఘటనలు. కార్యకారణాలు పరస్పరం.

చెట్టుముందా, విత్తుముందా అనే ప్రశ్న యిక్కడ తేకండి. అది చాల చిన్న ప్రశ్న. ఏ జీవశాస్త్రజ్ఞుణ్ణి అడిగినా చెపుతాడు.

విశ్వంలో నిత్యం సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. అవి అవిరతమైన సంఘటనలు. అందుకే విశ్వాన్ని continuum of events అంటారు. దీనిని ఐన్‌స్టీన్ మొట్టమొదటిసారిగా చెప్పాడు విశ్వాన్ని space-time continuum స్థలకాల అవిరతం అన్నాడు. దీనికి మొదలు లేదు, చివరలేదు. It is a continuous process. ఇది యెల్లప్పుడూ వుండేది. మధ్యలో రెండు సంఘటనల్ని విడగొట్టి మనం ప్రశ్నించి చెప్పుకోవచ్చు. భూమికి కారణం యేమిటి? ఒక సిద్ధాంతం ప్రకారం చెప్పుకొంటే, సూర్యుడి నుంచి భూమి చీలి వచ్చింది కాబట్టి, భూమికి సూర్యుడు కారణం అంటాం. సూర్యుడు లేకపోతే భూమి వచ్చేదికాదు. సూర్యుడు పదార్థమే. భూమి పదార్థమే. మొదటి సంఘటన సూర్యుడు చీలడం. చీలిన తరువాత భూమి యేర్పడడం మరొక సంఘటన.

ఇలా విశ్వ సంఘటనలన్నీ వరసగా ఎప్పుడూ జరుగుతూనే వుంటాయి. ఈ సంఘటనల్లో ముందటి సంఘటన లేకపోతే, తరువాతి సంఘటనలేదు. అందువల్ల ముందటి సంఘటనను కారణమంటాం, తరువాతి సంఘటనను కార్యం అంటాం. ఇదంతా సంఘటన అవిరతం కాబట్టి, ఇందులో ముందులేదు, వెనుక లేదు కాబట్టి, ఈనాటికి మనకందిన విజ్ఞానం మేరకు ఈ విశ్వానికి మూలం మరొకటి వున్నదనడానికి ఆస్కారం లేదు. మన పూర్వుల్లాగా వూహలైతే వూహించుకోవచ్చు. అది రైటా, తప్పా అంటే - ఇంతవరకు రుజువుకాలేదు కాబట్టి వాస్తవికంకాదు అని అంటాం.

కసపు వూడిచాక ముగ్గులు వేయండి

ఇప్పటివరకు నాకు ఎదురైన ప్రశ్నల్లో దాదాపు అన్నిటిమీదా శాస్త్రీయ దృక్పథంతో గ్రంథాలు వ్రాశాను. ఆత్మ, పరమాత్మ, దేవుళ్ళు, దయాలు, విశ్వం, మతాలు, శంకరాద్వైతం, హైందవం, క్రైస్తవం, ఇస్లాం మొదలైన అంశాలమీద వ్రాశాను. నాస్తికత్వం, హేతువాదం, మార్క్సిజం, హ్యూమనిజం మీద కూడా వ్రాశాను. భావ ప్రసారం కోసం ఆ పని చేస్తున్నాం. కేవలం మతాన్ని గురించే కాదు; సైన్సు గురించి, తత్వం గురించి, రాజకీయం గురించి కూడా వ్రాశాం. మతం శాస్త్రీయ దృక్పథాన్ని వ్యతిరేకిస్తుంది. సత్యమంతా తనలో యిదివరకే వుంది కాబట్టి, దానికోసం వేరుగా అన్వేషణ చేయవద్దంటుంది. అసలు మనలో చాలామంది చదువుకొన్న వారి మానసిక ప్రవృత్తికి ఆధారమే మతమైంది. నీవెంత చెప్పినా, మనసులో మతం వున్నంత వరకు శాస్త్రం జొరబడదు. చొరబడితే, దాని ప్రక్కనే ఒదిగి వుంటుంది. దాని అర దానిదే, దీని అర దీనిదే. దేని అర దానిదే. అందువల్ల తప్పనిసరిగా destructive side ఒక ప్రక్క constructive side ఒక ప్రక్క చూచుకోవలసి వస్తున్నది. మతం పట్ల విధ్వంసాత్మక వైఖరి, తత్వంపట్ల నిర్మాణాత్మక వైఖరి అవలంబించవలసి వస్తున్నది. అందుకే సైన్సు మీద, మతంమీద, హ్యూమనిజంమీద, మార్క్సిజం మీద కూడా పుస్తకాలు వ్రాయవలసి వచ్చింది. చాలా తీవ్రంగా వ్రాసిన పుస్తకాలున్నాయి. చాల ఫూటైన విమర్శలున్నాయి.

ప్రీ-జుడిస్ వదలండి :

మతంమీద మాకు ద్వేషం వున్నదన్న ప్రీ-జుడిస్ (Pre-judice) తో ప్రశ్నలు వేయడం సత్యాన్వేషణ మార్గం కాదు. మతంపట్ల మాకున్న అభిప్రాయాలు సరయినవా, కాదా అనేది ఆలోచించండి. ఒక విధమైన సామాజిక

వ్యవస్థలో, భావాల వ్యవస్థలో వున్న వాళ్ళు ఎలాంటి ఉన్నత భావాలనైనా మిస్ ఇంటర్ప్రెట్ చేయడం, వాటికి తప్పుడు భాష్యాలు చెప్పడం చాలతేలిక. ఆ పని మతమూ, మతవాదులూ మొదటినుండీ చేస్తూనే వస్తున్నారు. 'తత్వమసి' అనే నాల్గు అక్షరాలకే పరస్పర విరుద్ధంగా ఎవరి వ్యాఖ్యానాలు వారు చేసిన మహాచార్యులున్నారని చూచాంగదా? ఈనాడు శాస్త్ర విజ్ఞానం ద్వారా మతాన్ని సమర్థించడానికి పూనుకొంటున్నావారు చాలామంది వున్నారు. వీళ్ళు చెప్పేవన్నీ నిజంగానే మతంలో వున్నట్లయితే, నేటి విజ్ఞానం వాటి సమర్థన కోసం పోనవసరంలేదు. సైన్సు వచ్చి చెప్పిందాకా, ఆ విజ్ఞానం దాక్కోనవసరంలేదు. అంతకుముందే బయటపడి చెప్పి వుండవచ్చు. కాని, ఏ మతమూ అలా చెప్పలేదు. అన్ని విషయాల్లోనూ ప్రాథమిక అసత్యాలను చెప్పింది మతం. మీరు వేదాలు చూచుకొండి, ఉపనిషత్తులు చూచుకొండి, పురాణాలు చూచుకొండి, ఎక్కడ చూచుకొన్నా అంతే. ప్రాథమిక సత్యాలే వాళ్ళకు తెలియవు. మత సమర్థనకు సైన్సు ఎందుకు ?

కొంతమంది సైంటిస్టుల్లో మత విశ్వాసం వుండవచ్చు. సైంటిస్టు కూడా మనిషేనన్న విషయం మనం విస్మరించరాదు. పరిశోధనలు చేసి కొత్త విషయాలను కనిపెట్టిన వాళ్ళు చాలామంది వున్నారు. వారిలో తొలితరాల వారిలో మతస్థులు కూడా వున్నారు. బహిరంగంగా సజీవ దహనం చేయబడ్డ బ్రూనో మాజీ డొమినికన్ సన్యాసి. గెలెలియో మత విశ్వాసం కలవాడే. కెప్లర్ కూడా మత విశ్వాసం కలవాడే. అలాంటి వాళ్ళు చాలామంది వున్నారు. అయితే, వాళ్ళ మత విశ్వాసం కాదు, సైన్సు సత్యాలను కనిపెట్టింది. మత విశ్వాసం జోలికి వాళ్ళు పోలేదు. కాని, వాళ్ళు కనిపెట్టిన అంశాలను మతస్థులు నిరోధించడం మొదలుపెట్టినపుడు సమాజంలోని సత్యాన్వేషణాపరులు ఆ అంశాల తాత్విక ఫలితాలను రాదీయగలిగారు. ప్రతిస్పందించారు. బైబిలు చెప్పింది తప్పు, సైన్సు చెప్పింది ఒప్పు అని వాళ్లు చెప్పడం మొదలుపెట్టారు. ఇది అవశ్యకమే. అలా చెప్పాల్సిందే. లేకుంటే అబద్ధాలే నిజాలుగా చలామణి అయిపోతాయి. ఎక్కడో మార్మికంగా చెప్పినదాన్ని సమర్థించడం కోసం ఈనాటి సైన్సును తీసుకొని వెళ్ళి వుపయోగించుకోనవసరం లేదు. ఏదైనా వుంటే, మతం పేరుమీదనే చెప్పవచ్చు. దానికీ మరల సైన్సు సాక్ష్యం ఎందుకు ? సైన్సును సమర్థించడానికి మతం అవసరం లేనపుడు, మత సమర్థనకు సైన్సు ఎందుకు?

సత్యం లేనిచోట సత్యాన్ని వెదక్కండి !

లోపల మత కల్మషాన్ని పెట్టుకొని సత్యాన్వేషణ సాకుతో వేసే ప్రశ్నల్లో నిజాయితీ లోపం కొట్ట వచ్చినట్లు కన్పిస్తుంది.

ఇప్పుడు మత విమర్శ చేస్తున్న వాళ్ళంతా శాస్త్రజ్ఞులు కారు, కానవసరం లేదు. విజ్ఞానశాస్త్రం యొక్క తాత్విక ఫలితాలను అవగాహన చేసుకున్నవారు ఆ పని చేస్తున్నారు. శాస్త్రవేత్తలు ప్రయోగశాలల్లోకి వెళ్ళి ఏవేవో కనిపెట్టి బయటపడేస్తున్నారు. అవి మన వేదాల్లో వున్నవా లేవా, అవి మనవాళ్ళు తాటాకులు తిరగేస్తున్నారు. తాము కనుగొన్న వాటి తాత్విక ఫలాలేమిటనేది శాస్త్రజ్ఞులకు పట్టడంలేదు కూడా. మనిషయిన ప్రతివాడూ మతవిమర్శ చేయవచ్చు. దానికి శాస్త్రజ్ఞులు కావాలని లేదు.

శాస్త్ర ఫలితాలకు తప్పుడు వ్యాఖ్యానాలు చెప్పే వాళ్ళు ఈనాడు ఎక్కువయ్యారు. ఈ దేశంలో హిందూమతం కావచ్చు, మరోదేశంలో మరొక మతం కావచ్చు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా జనాభాలో మెజారిటీ మతస్థులే. అందువల్ల ఇవ్వేళ యేకాస్త అవకాశం వచ్చినా, మతాన్ని సమర్థించుకోడానికి సైన్సును వినియోగిస్తున్నారు.

సైన్సు పెరిగితే మతం దెబ్బతింటుందని 40/50 సంవత్సరాల క్రితం అందరూ అభిప్రాయపడేవాళ్ళు. విజ్ఞానం పెరుగుతోంది, ఇది ప్రజల దగ్గరకు వెళ్లుతుంది. కొత్త పరికరాలు వస్తాయి, జనం దగ్గరకు యీ విజ్ఞానం చేరితే వాళ్లు మారతారు అని ఆ రోజుల్లో ఎం.ఎన్.రాయ్ మాకు చెప్పాడు. నిజమేననిపించింది. ఈరోజు మైకులు ఎవరిదగ్గరకు పోతున్నాయి? భజనలు చేసేవాళ్ళ దగ్గరకు పోతున్నాయి. లౌడ్ స్పీకర్లు ఎవరి దగ్గరికి పోతున్నాయి? భజనలు చేసేవాళ్ళ దగ్గరకు పోతున్నాయి. వాళ్ళు నిశ్శబ్దంగా మిన్నకుండడంలేదు. వాళ్ళవాళ్ళ మత ప్రచారాలు చేసుకుంటున్నారు. మతం అసత్యమని చరిత్ర రుజువు చేసింది. కాని, ఆ అసత్య ప్రచారమే యెక్కువైంది. వాళ్ళ శాంతి దాంతి పాఠాలు పైకి చెప్పేవే. వారు శాంతివాదులు కారు.

ఒకసారి ఒక సభలో మాట్లాడుతూ 'హిందూ మతంలో సమతా భావంలేదు. ఇది దానిలోని దౌర్భాగ్యాంశం. హిందూ మతంలోని యీ సామాజికాంశం చాలవెనుకబడినతనానికి గుర్తు' అని అన్నాను. జనంలో నుండి ఎవ్వరో కేకవేశారు "సర్వేజనాస్సుఖినోభవంతు" అన్నారుకదా మనవాళ్లు అని. బాగానే వుంది కాని, దాని వెనుకనే వున్నది "గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం"

అని నేనన్నాను. గో బ్రాహ్మణులు సర్వజనుల్లో భాగాలు కారా? కారు. వాళ్ళ సర్వజనులు వేరు. బైబిల్ వారి సర్వజనులు వేరు, అన్యజనులు వేరు. ఖురాన్లో వున్న ముస్లిములు వేరు, కాఫిర్లువేరు. (విశ్వాసులు, అవిశ్వాసులు) వేదాల్లో వున్న ఆర్యులు వేరు, దస్యులు వేరు. సహజంగా మనవాళ్లు, తనవాళ్ళు అంటామే, అదే యిది. మనవాళ్ళ 'శుభవాంఛ' గో బ్రాహ్మలకే.

ఈరోజు కాకపోతే రేపు, రేపు కాకపోతే యెల్లుండి, కాకపోతే 100 సంవత్సరాలనాటికి, 1000 సంవత్సరాలనాటికి మనుషులు మారతారు. మనుషులుగా మారతారు. మతస్థులుగానే వుండిపోరు. సత్యాన్వేషణ చేస్తారు. సత్యాన్ని గ్రహిస్తారు. సత్యానికి అనుకూలంగా నడుచుకొంటారు. ఇది మతానికి వ్యతిరేకంగా చేయడం కాదు, సత్యానికి అనుకూలంగా చేయడం. అది మతానికి వ్యతిరేకంగావున్నట్లు ఎందుకు అనిపిస్తుందో యింతకుముందే నేను చెప్పాను. అది (మతం) లోపల వున్నంతవరకు ఇది (వివేకం) పనిచేయదు. నేను డా॥ వరదానంగారి గురించి చెప్పాను. కెమిస్ట్రీలో యం.యస్.సి., పి.హెచ్.డి. చేసినాయన బైబిల్ చెప్పింది ఒప్పు, కెమిస్ట్రీ చెపుతున్నది తప్పు అన్నాడంటే, ఎట్లా అన్నాడు? అందువల్ల, మతం చెప్పింది తప్పని చెపితే తప్పు, ఏది సత్యమో, ఏది అసత్యమో తెలుసుకొనే శక్తి వారికి రాదు. అందువల్ల తప్పును తప్పుగా, ఒప్పును ఒప్పుగా చెప్పవలసి వస్తుంది. ఒప్పును కూడా పాజిటివ్గా చెపుతూనే వుంటాం. విశ్వతత్వం గురించి చెపుతూ యీ ప్రపంచం యిలా యిలా పరిణమించిందని గంటలు గంటలు ప్రసంగాలు చేసిన సందర్భాలున్నాయి మా అధ్యయన శిబిరాల్లో. అంతా అయిన తర్వాత, "అయితే దేవుడు లేడంటారా?" అంటాడొకాయన. మొదలెత్తుకోవాలి. అసలాయన అప్పటిదాక విన్ననేలేదేమో! ఆ ప్రశ్ననే లోలోపల వల్లించుకుంటూ కూర్చుని వుంటాడు. అప్పటిదాక విశ్వతత్వం గురించి చెప్పిందంతా ఆయన పరంగా వృధా అయిపోయింది. దేవుడులేకపోతే విశ్వం లేదనే భావన అతనిలో యేర్పడివుంది. విశ్వం వుంటే, దాని సృష్టికి దేవుడుండాలి. దేవుడుంటే, అతను సృష్టించడానికి విశ్వం కావాలి. ఇదీ, అతని భావం. సైంటిస్టును కూడా అదే వైఖరి బాధిస్తుంది. అతనూ మనిషే కదా? అతనూ ఒక మతంలో పుట్టాడు. ఈ దేశంలో నేనూ ఒక మతంలో పుట్టాను. ఒక కులంలో పుట్టాను. నాకు తెలియకుండానే పుట్టాను. ఆ మతం ప్రభావం, కులం ప్రభావం, పెరిగిన పరిసరాల ప్రభావం, ఇవన్నీ నామీద వుంటాయి. తీసివేసుకోడానికి నేను నూటికి నూరుపాళ్లు ప్రయత్నం చేశాను. 50% కూడా పోయినవో, లేదో చెప్పలేను. నేను గట్టి హేతువాదిననీ

చెప్పలేను. నా పరివర్తన ఒక క్రమం. చాలా సందర్భాల్లో హేతువాదులుగా ప్రవర్తించాలని ప్రయత్నం చేస్తూనే వుంటాము. కాని, తప్పులు చేసేది కద్దు. ఎందుకంటే, మనం చాలా అహేతుకమైన సమాజంలో వున్నాం. ఒక్కొక్కసారి ఇతరులతో సర్దుకుపోవీలులేని పరిస్థితులుంటాయి. ఎవరి విషయమైనా యింతే. అందువల్ల తప్పును తప్పని చెప్పడం అవశ్యం.

మురికిగుంటలో మంచినీరు పోయవద్దు

మతం చేసిన తప్పులు చెప్పకుండా సైన్సు చేస్తున్న ఒప్పులనే చెప్పుకొంటూపోతే సరిపోదా అనే ప్రశ్న పొరపాటు.

ఇంటిలోని మురికిని తొలగించకుండా, శుభ్రం చేయకుండా యింటిని అలంకరించినట్లుంటుందది. The society inentirety is already spoiled. ఎందుకు చెడింది? ఎక్కడ చెడింది? అది చెప్పకపోతే, అది వదలదు.

వేదాలు చదవండి, ఉపనిషత్తులు, దర్శనాలు, పురాణాలు చదవండి. ఆధునిక విజ్ఞానశాస్త్రం, ఆ శాస్త్రాభివృద్ధి చరిత్ర చదవండి. అదొక క్రమం. మా ఉద్యమ మిత్రులకూ ఇలానే చెపుతుంటాను. అందరూ అన్ని పనులు చేయలేకపోవచ్చు. కొందరు కొన్ని పనులు చేయవచ్చు. ఈ క్రమంలో మనం ప్రారంభదశలో వున్నామని మరచిపోవద్దు. హేతువాద సంఘం యితీవలే యేర్పడింది. “ఇంద్రియార్థ సన్ని కర్షోత్పన్నం జ్ఞానం” అని న్యాయదర్శనంలో రెండువేల సంవత్సరాలకు పూర్వమే చెప్పారు. ఇంద్రియాల సన్నికర్షత్వంతోగాని జ్ఞానం రాదని వారు చెప్పిన అంశాన్ని హేతువాదులు ఆమోదిస్తారు. వారు చెప్పారని కాదు, అది వాస్తవం అని. తాము చెప్పే వాస్తవాలన్నీ పూర్వ మత గ్రంథాల్లో వున్నవా లేవా అని వారు వెదకులాడరు. లేని వాటిని వాటిలో దోపడమో, లేక వున్న వాటికే లేని అర్థాలు దోపడమో హేతువాదులు చేయరు. చారిత్రక పరిశీలన చేసేటపుడు ఎవరి విలువ వారికిస్తారు. చెప్పేవాళ్ళకు ఏది వాస్తవమో, ఏది అవాస్తవమో తెలియకపోతే, వినే వాళ్ళకెలా తెలుస్తుంది? మతాలన్నీ యిప్పటిదాకా వాయిస్తూనే వున్నాయి. అద్వైతం, ద్వైతం, విశిష్టాద్వైతం, పౌరాణికం, రకరకాల వేదాంత మతాలూ యిప్పటిదాకా వాయిచే వున్నాయి. చెవుల్లో నుంచి మెదడుకెక్కిన ఆ మోతముందుగా మెదడునుంచి బయటకుపోవాలి.

తప్పుల్ని తప్పులనవద్దా?

హేతువాదమంటే పాతవి తప్పని చెప్పటంకాదు. పాతతప్పుల్ని తప్పులని

చెప్పతుంది హేతువాదం. పాత తప్పుల్ని తప్పులని ఒప్పుకోదు మతం. పాతలో అసలు తప్పులే లేవంటుంది. రెండువేల సంవత్సరాలకు పూర్వం “నా వస్తునో వస్తుసిద్ధి”, “మూలేమూలా భావదమూలం మూలం” అన్నారు సాంఖ్యులు. కాదంటున్నామా? పాతవి వద్దనడం దాన్ని విమర్శించడం కాదు. పాతలో మతం పేరుతో మనకు చాలా అజ్ఞానం బోధించబడింది. దాన్ని తెలుసుకోవాలి. తెలుసుకున్న తర్వాత అదంతా విజ్ఞానమని విమర్శించి చెప్పి, వదలుకోమనాలి. అలా ఎందుకు చెప్పకూడదో మతవాదులు వివరించాలి. పాతలోని తప్పుల్ని తప్పులని గట్టిగా నిరూపించడం అవసరం. ఎందుకంటే, చాలమందిలో పాతదుర్మార్గంపట్ల, దౌష్ట్యంపట్ల కూడా గౌరవభావం వుంది. ఆరాధనా భావం వుంది. పూజ్యభావం వుంది. కాబట్టి ఆ భావం పోకపోతే, ఆధునిక విజ్ఞానం వారికి ఎక్కే అవకాశమేలేదు.

ప్రాచీన మత ధోరణిని పునరుద్ధరించడానికి వచ్చిన దాన్ని పునరుజ్జీవనవాదం, రివైవలిజం అంటున్నాం. ఈ పునరుద్ధరణవాదం, రివైజాన్స్ ఒకటికావు. రివైజాన్స్ అంటే జ్ఞానపునర్వికాసం. భారతీయ దార్శనికులు కాని, గ్రీకు దార్శనికులు కాని, ఒకప్పుడు సత్యదర్శనం కోసం కృషిచేశారు. ఆ ఉత్సాహశక్తి (స్పిరిట్)తో మనం కృషి చేయాలి. వాళ్ళు చెప్పిందే ఒప్పు అని అక్కడితో ఆగిపోవడం కాదు మనం చేయవలసింది. అక్కడ నుంచి ముందుకు కదలాలి.

గ్రంథ ప్రమాణాలను, వ్యక్తుల ప్రమాణాలను వదలుకోవడం సత్యాన్వేషణలో ప్రాథమిక సూత్రంగా గమనించాలని నేను మొదటనే కోరాను. అందువల్ల బుద్ధుడు చెప్పింది చెల్లదా అనే ప్రశ్న అసంగతం.

బౌద్ధులు ప్రతీత్య సముత్పాద వాదాన్ని చెప్పారు. తార్కికంగా, తాత్వికంగానే చెప్పారు. ఆనాటికి యిప్పటి శాస్త్రీయ విజ్ఞానం లేదు. ప్రతీత్య సముత్పాదవాదం ఆధునిక (భౌతిక) పరిణామవాదానికి దగ్గరగా వుంటుందని వివరిస్తున్నారు. అంతవరకు మనకు అభ్యంతరం లేదు. అయితే, అది బుద్ధుడు చెప్పాడు కాబట్టో, బౌద్ధం ఆ సూత్రాన్ని గౌరవిస్తున్నది కాబట్టో మనం ఆమోదించడం జరగలేదు. ఈనాడు బౌద్ధం నుంచి ప్రతీత్య సముత్పాదవాదాన్ని మనం తీసుకోనవసరం లేదు. ఆధునిక విజ్ఞానం అంతకంటే సమగ్రమైన పరిణామ సిద్ధాంతాన్ని అంతకంటే సమర్థవంతంగా మనకు వివరిస్తున్నప్పుడు, బౌద్ధుల ప్రతీత్య సముత్పాద వాదానికి చారిత్రక గౌరవం యిస్తాము తప్ప, బౌద్ధం చెప్పింది కాబట్టి ఆమోదించాలనే పద్ధతి హేతువాదులకు లేదు. ●

భారతీయ తత్వ దర్శనం

9. యోగం

- డా॥ గుమ్మా వీరన్న

భారతీయ దర్శన సాహిత్యంలో సాంఖ్య యోగాలు జంట దర్శనాలుగా పిలువబడుతున్న విషయం తెలిసిందే. షడ్దర్శనాలలో నేడు యోగానికి అత్యంత ప్రచారం కల్పించే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. ఆశ్రమంలో మూల యోగదర్శనంలోని అంశాలు మరుగున పడిపోయి కొత్త అంశాలు తెరకెక్కుతున్నాయి. అందువల్ల మూలయోగంలోని అంశాలను ముందుగా తెలుసుకుంటే తప్ప అసలు యోగదర్శనం యొక్క లక్ష్య సాధనాలు మనకు అవగతం కావు.

యోగదర్శన రచయిత పతంజలి. పతంజలి కాలాన్ని గురించి తెలిపే ఖచ్చితమైన చారిత్రకాధారాలు లభ్యం కావడం లేదు. అయినప్పటికీ చరిత్రకారులు పతంజలి కాలాన్ని పూర్వ సామాన్య శకం (BCE) రెండు వందల సంవత్సరాల నుండి సామాన్యశకం (CE) మూడు వందల సంవత్సరాల మధ్య ఉండవచ్చునని నిర్ణయించారు. పూర్వ సామాన్యశకం రెండవ శతాబ్దంలో పాణిని వ్యాకరణ గ్రంథానికి మహాభాష్యం రాసిన పతంజలి, యోగ సూత్రాలను రచించిన పతంజలి ఒకరోకాద్ తెలియడంలేదు. అయినప్పటికీ కొందరు చరిత్రకారులు మాత్రం వారు వేరువేరు వ్యక్తులు కాదని, ఒక్కరే రెండు పనులు చేశారని భావిస్తున్నారు. దీనిని బట్టి పతంజలి పూర్వ సామాన్య శకం రెండవ శతాబ్దివాడని చెప్పడానికి ఎక్కువ ఆస్కారం ఉంది.

అయితే పతంజలికి పూర్వమే యోగ విషయాలను గురించి కొన్ని గ్రంథాలలో యోగ ప్రస్తావనలు కనిపిస్తున్నాయి. కొన్ని ఉపనిషత్తుల్లో కూడా యోగ ప్రస్తావన కనిపిస్తుంది. చాందోగ్యోపనిషత్తు, కఠోపనిషత్తు, మైత్రేయని ఉపనిషత్తు వంటి వాటిలో యోగానికి సంబంధించిన ప్రస్తావనలున్నాయి. వ్యాసుడు, వాచస్పతి మిశ్రా, రాజమార్తాండ భోజుడు, రామచంద సరస్వతి, బాలగణేశుడు, ఆనంద పండితుడు వంటివారు పతంజలి యోగసూత్రాలకు సంస్కృత భాషలో వ్యాఖ్యానాలు రచించినట్లు తెలుస్తోంది.

పతంజలి రచించిన యోగదర్శనంలో 195 సూత్రాలున్నాయి. పతంజలి వాటిని నాలుగు పాదాలుగా విభజించాడు. అవి వరుసగా సమాధిపాదము, సాధనపాదము, విభూతి పాదము, కైవల్యపాదము.

సమాధి పాదములో 51 సూత్రాలున్నాయి. సాధన పాదములో 55 సూత్రాలు, విభూతి పాదములో 55 సూత్రాలు, కైవల్య పాదములో 34 సూత్రాలున్నాయి.

యోగదర్శనం సాంఖ్య దర్శనంతో పెనవేసుకున్నప్పటికే ఆ రెండింటికి వున్న ప్రధాన భేదం ఈశ్వరుడు. యోగదర్శనం ఈశ్వరుడిని ఆమోదించడం వల్ల సేశ్వరసాంఖ్యం అని కూడా దాన్ని పిలుస్తారు. సాంఖ్య దర్శనంలాగే యోగదర్శనం కూడా ప్రారంభంలో నిరీశ్వరమని, అయితే తదనంతర కాలంలో వాటిలో ఈశ్వరుడిని చేర్చడం వల్ల అవి సేశ్వర దర్శనాలుగా మారిపోయాయి.

సాంఖ్య దర్శనానిది జ్ఞానమార్గం కాగా, యోగదర్శనానిది సాధనమార్గం. మనసుకు, శరీరాన్ని అదుపు చేయడానికి, తద్వారా మోక్షాన్ని పొందడానికి యోగం ఉపయోగపడుతుందని భావించడం జరుగుతుంది.

యోగమంటే సామాన్యార్థం కలయిక అని, పతంజలి యోగదర్శనంలో మాత్రం దాని అర్థం పూర్తిగా మారిపోయింది. యోగదర్శనంలో యోగం అనే మాటకు సమాధి అని అర్థం. చిత్తంలో కలిగే సంకల్పాలను నిరోధించడమే సమాధి. ఆ విధంగా చిత్త వృత్తులను నిరోధించడమే యోగం అనబడుతుంది. ఈ భావాన్ని పతంజలి ఒక సూత్రంలో ఇలా చెప్పాడు. సమాధి పాదంలో రెండవ సూత్రం - 'యోగశ్చిత్తవృత్తి నిరోధౌ', ఇక్కడ చిత్తం అంటే మనస్సు, బుద్ధి మొదలగు శబ్దాలతో పిలువబడే అంతఃకరణమే.

మనం బాహ్యవస్తువుల రూపాది విశేషాలను ఇంద్రియాల ద్వారా గ్రహించినపుడు అవి మనసులో ప్రతిబింబిస్తాయి. దానిని చిత్త వృత్తి అంటారు. ఒక ప్రత్యేకమైన చిత్తావస్థనే యోగం అని పిలుస్తారు.

ఈ యోగం సంప్రజ్ఞాతము, అసంప్రజ్ఞాతము అని రెండు విధాలు. అభ్యాసము, వైరాగ్యము మొదలైన సాధనాల ద్వారా చిత్తవృత్తులను నిరోధించవచ్చును. అప్పుడు ధ్యాన విషయం తప్ప మరొకటి చిత్తానికి తెలియదు. అటువంటి శుద్ధపాల్మిక చిత్త పరిణామాన్ని సంప్రజ్ఞాత సమాధి అంటారు. వైరాగ్యంతో అభ్యాసం చేస్తూ అటువంటి చిత్తవృత్తిని సైతం

నిరోధించినపుడు వాసనారహితమైన సంస్కారమాత్రంగా నిలిచి వుండే ఒకానొక చిత్తావస్థనే అసంప్రజ్ఞాత సమాధి అంటారు. దానినే నిర్వికల్ప సమాధి అంటారు.

చిత్తం స్వభావరీత్యా త్రిగుణాత్మకం. సత్యరజస్తమోగుణాలను త్రిగుణాలంటారు. జ్ఞానం, ప్రసన్నత, ప్రేమ, లాఘవము మొదలైన వాటిని సత్యగుణాలు అంటారు. ఇచ్ఛ, పరితాపం, శోకం మొదలైన గుణాలు రజోగుణాలు. నిలకడ, దీనత్వం వంటివి తామస గుణాలు.

జడమైన ప్రకృతి, పురుషుని సాన్నిహిత్యం వల్ల ప్రభావితమై పరిణామం చెందుతుంది. మొదట ప్రకృతి నుంచి మహత్ ఉద్భవిస్తుంది. మహత్తు అంటే బుద్ధి. దాన్ని చిత్తం అని కూడా అంటారు. అటువంటి చిత్తానికి వికారాలు, వ్యాపారాలు ఉంటాయి. అనుక్షణం చిత్తంలో మార్పులు సంభవిస్తూ ఉంటాయి. ఆ మార్పులను, వికారాలను, వృత్తులను నిరోధిస్తే సమాధి లభిస్తుంది. ఆ విధంగా యోగమంటే మనోవికారాలను నిరోధించడమే అని తెలుసుకోవాలి.

చిత్తవృత్తులను నిరోధించినపుడు పురుషుడు స్వస్వరూపం పొందుతాడు. స్వచ్ఛమైన స్పటికం వద్ద ఏ రంగుపూవును వుంచితే స్పటికంలో ఆ రంగు ప్రతిఫలించి స్పటికం ఆ రంగులో కనిపిస్తుంది. పువ్వును తొలగించినపుడు స్పటికం తిరిగి స్వేచ్ఛగా ప్రకాశిస్తుంది. అదే విధంగా చిత్తవృత్తులు పురుషునిలో ప్రతిఫలించడం వల్ల ఆ చిత్తవృత్తులే తాను అని పురుషుడు ఆయా వికారాలకు లోనవుతాడు. ఆ చిత్తవృత్తులను నిరోధిస్తే పురుషుడు స్వస్వరూప జ్ఞానం పొందుతాడు. ఇక్కడ పురుషుడు అంటే జీవాత్మ అని అర్థం.

ఈ విధంగా అభ్యాసం, వైరాగ్యాల ద్వారా చిత్తవృత్తులను నిరోధించాలని పతంజలి సమాధి పాదంలో తెలియజేశాడు.

అభ్యాసం అంటే చిత్తాన్ని ఇంద్రియాల ద్వారా గ్రహించే బాహ్య వస్తువుల నుంచి మళ్ళీ మళ్ళీ మరలిస్తూ దాన్ని అంతర్ముఖం చేసి, ఏకాగ్రతను అభ్యసించి సాధించడం అని అర్థం. వైరాగ్యం అంటే బాహ్య విషయాలపట్ల, సుఖానుభవాలపట్ల వైముఖ్యాన్ని పెంచుకోవడం. దీనివల్ల పురుషునికి చిత్తంతో సంబంధం నశిస్తుంది. అట్టి సంబంధం ఉండడం వల్లనే చిత్తం అనుభవించే సుఖదుఃఖాలన్నీ తానే అనుభవిస్తున్నట్లు పురుషుడు భ్రమిస్తున్నాడు. ఆ భ్రమ తొలగిపోవాలి. అది ముక్త వైకల్యస్థితి. ఆ విధంగా భ్రమ తొలగి దుఃఖం

నశించడానికి, ఆనందం సిద్ధించడానికి ఒక ఉపాయంగా ఈశ్వరభక్తి భావాన్ని యోగదర్శనం ప్రతిపాదించింది.

చిత్తవృత్తులు ఐదు రకాలు. (1) ప్రమాణం-సత్యజ్ఞానం, (2) విపర్యయం- మిథ్యాజ్ఞానం (3) వికల్పం-ఊహ, (4) నిద్ర-ఇంద్రియ వ్యాపారాలు లేని స్థితి, (5) స్మృతి-పూర్వానుభవ జ్ఞానం.

ఈ చిత్తవృత్తులను పూర్తిగా నిరోధించినపుడు పురుషుడు స్వస్వరూపం పొందుతాడంటుంది యోగదర్శనం. యోగదర్శన సూత్రాలలో మూడవ అధ్యాయానికి సాధన అధ్యాయం అని పేరు ఉండటాన్ని బట్టి వేదాంతంలో యోగానికున్న ప్రాముఖ్యతను తెలుసుకోవచ్చు.

పతంజలి కాలంలోనే సాంఖ్యేతర దర్శనాలతో కూడిన యోగదర్శనాలు కూడా వుండేవని తెలుస్తోంది. ఈ కారణాలవల్ల యోగాన్ని ఒక దర్శనంగా కాక ప్రాచీనమైన కొన్ని ఆచారాల సంపుటిగా భావించడం సమంజసమని కొందరు పండితులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

యోగ అంగాలను అనుష్ఠించడం ద్వారా అశుద్ధి తొలగి జ్ఞానదీప్తి, వివేక ఖ్యాతి కలుగుతాయని పతంజలి సూత్రాలు పేర్కొంటున్నాయి. అయితే యోగ అంగాలు అంటే ఏమిటి? అనే ప్రశ్నకు సమాధానంగా పతంజలి రెండవదైన సాధన పాదంలో వివరాలను తెలియజేశారు.

రెండవ అధ్యాయమైన సాధన పాదంలో 29వ సూత్రం యోగ అంగాలను పేర్కొంది. 'యమ నియమాసన ప్రాణాయామ ప్రత్యాహార ధారణ ధ్యాన సమాధి యోష్ఠాంగాని' అనేది ఆ సూత్రం. ఈ సూత్రంలో పతంజలి ఎనిమిది యోగాంగాలను అంటే యోగ ఉపాయాలను పేర్కొన్నాడు. దీనినే అష్టాంగయోగం అని కూడా అంటారు. అష్టాంగయోగాన్నే రాజయోగం అని కూడా అంటారు.

ఎనిమిది యోగం అంగాలు : యమం, నియమం, ఆసనం, ప్రాణాయామం, ప్రత్యాహారం, ధారణ, ధ్యాన, సమాధి. వీటి గురించి స్థూలంగా తెలుసుకుందాం.

1) యమం : అహింస, సత్యం, అస్తేయం (దొంగతనం చేయకపోవడం), బ్రహ్మచర్యం, అపరిగ్రహం (దేనిమీదా అతి మమకారం లేకపోవడం) అనే అయిదు నిష్ఠలతో కూడినది యమం.

2) నియమం : శుచి, సంతోషం, తపస్సు, స్యాధ్యయం, ఈశ్వర ఫణిదానం

వంటి వాటిని పాటించడం వల్ల అణిమాది అష్టసిద్ధులు లభిస్తాయి. అందం, తేజస్సు, బలం కలిగి ఇష్టదేవతా సాక్షాత్కారం కలిగి సమాధి స్థితి ప్రాప్తిస్తుంది.

3) ఆసనం : కదలకుండా సుఖంగా కూర్చోవడమే ఆసనం అన్నాడు పతంజలి. సిద్ధాసనం, పద్మాసనం, వీరాసనం, భద్రాసనం అనే నాలుగు ఆసనాలను పతంజలి పేర్కొన్నాడు.

4) ప్రాణాయామం : ప్రాణాయామం ద్వారా శ్వాస వేగం తగ్గించి సమాధిలో ఆత్మానుభూతిని పొందవచ్చు. పరాకాష్ఠ దశలో శ్వాస ఆగిపోయి ఆలోచన రాహిత్య స్థితి ఏర్పడుతుంది. ఏ విధమైన ప్రయత్నం లేకుండానే స్థిరంగా నిటారుగా కూర్చునే సామర్థ్యం పెరిగి, మనస్సును ఏకాగ్రం చేయగలిగితే ఆసన సిద్ధి కలిగి సహజంగానే ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసలు ఆగిపోతాయి. అదే ప్రాణాయామని పతంజలి పేర్కొన్నాడు.

యోగదర్శనం నాలుగు రకాల ప్రాణాయామ పద్ధతులను తెలిపింది.

1) బాహ్యస్తంభ వృత్తి - ప్రాణవాయువును బయట నిలపటం. 2) అంతఃస్తంభ వృత్తి - ప్రాణ వాయువును లోపల నిలపటం. 3) దీర్ఘ సూక్ష్మం - శరీరంలోని వివిధ భాగాలలో కొంతసేపు ఆపటం. 4) సహజ కుంభకం - ప్రాణవాయువు ప్రవాహముండదు.

5) ప్రత్యాహారం : ధ్యానంతో ఇంద్రియాలను బాహ్య విషయాల నుంచి మళ్లించి అంతర్ముఖం చేయడం. శబ్దాది విషయాలతో సంబంధం లేకపోవడంవల్ల అవి కూడా చిత్తాన్ని అనుసరిస్తాయి. ఇంద్రియాల బాహ్య నియమాలతో ప్రభావితం కావు. కావున ఏకాగ్రతాశక్తి పెరుగుతుంది.

6) ధారణ : ఏదైనా ఒక ప్రదేశముందుగాని, శరీర అంతర్భాగమందుగాని చిత్తాన్ని లగ్నం చేయటం ధారణ. నిశ్చలమైన స్థితిలో చిత్తాన్నుంచి అదే స్థితిలో నిలపటమే ధారణ.

7) ధ్యానం : ఇష్ట వస్తువు నందు చిత్తాన్ని అవిచ్ఛిన్నంగా నిలిపి దానిని మననం చేయటం. ధ్యానసిద్ధి ద్వారా సత్యదర్శనం, జ్ఞానసిద్ధి లభిస్తాయి. అతీతశక్తులను కూడా పొందవచ్చు.

8) సమాధి : యోగసాధనలో సమాధి చివరిది. ధ్యానించువాడు, ధ్యానవస్తువు, ధ్యానక్రియ సమాధిలో ఐక్యం పొందుతాయి. ధ్యాన స్థితిలో త్రిపుటి జ్ఞానం ఉంటుంది. సమాధిలో అదేమీలేక ధ్యేయాకారాన్ని పొందుతాయి. తనను

గురించిన జ్ఞానమూ ఉండదు.

యమ, నియమాలు, ఆసనం, ప్రాణాయామం, ప్రత్యాహారం యోగంలో బాహ్యంగాలు. ధారణ, ధ్యానం, సమాధి అతరంగ సాధనాలు. ఈ మూడింటిని 'సంయమం' అంటారు. ధ్యానంలో చిత్రం, జ్ఞానం ఉంటాయి. సమాధి ప్రారంభదశలో జ్ఞానం మాత్రమే ఉంటుంది. సమాధి ఉచ్చ స్థితిలో జ్ఞానం కూడా శూన్యం అవుతుంది. సమాధి ప్రయోజనం ఇదే. చిత్రం, జ్ఞానం-రెండూలేని స్థితి. అదే సంపూర్ణ యోగం.

ధారణ, ధ్యానం, సమాధి అనే మూడింటి కలయికతో కూడిన యోగ ప్రక్రియ సంయమం. ఈ సంయమం దశలో యోగికి అనేక సిద్ధులు లభిస్తాయి అని పతంజలి పేర్కొన్నాడు.

మూడవ అధ్యాయమైన విభూతిపాదంలో పతంజలి ఆ వివరాలను అందించాడు. దాని ప్రకారం రెండురకాల విభూతులు ఉంటాయి. 1) జ్ఞానాత్మక విభూతులు, 2) క్రియాత్మక విభూతులు.

1) జ్ఞానాత్మక విభూతులు : పరిణామంపై సంయమం చేసిన యోగికి ఆ ద్రవ్యం యొక్క భూత, భవిష్యత్, వర్తమాన జ్ఞానం కలుగుతుందట. శబ్దం, అర్థం, ప్రత్యయం అనే మూడింటిపై సంయమిస్తే ప్రపంచంలోని ఏ మానవ భాష అయినా గ్రహించగల శక్తి లభిస్తుందట. నాభి చక్రంలో సంయమం చేసిన యోగికి శరీరేంద్రియాల జ్ఞానం కలుగుతుందని, కంఠంపై సంయమం చేస్తే ఆకలిదప్పులుండవని పేర్కొనడం జరిగింది.

2) క్రియాత్మక విభూతులు : చిత్తగమనానికి మార్గాలైన నాడుల ద్వారా జ్ఞానం కలిగిన యోగి తన చిత్తాన్ని తన శరీరం నుండి విడిపించి ఇతరుల శరీరంలో ప్రవేశం చేయగల శక్తి కలిగి వుంటాడట. దీనినే పరకాయప్రవేశం అంటారు.

యోగి ఏ ధ్యేయాన్ని మనసులో నిలుపుకుని సంయమం చేస్తారో ఆ ధ్యేయం అతనికి లభిస్తుందట. మన అంతఃకరణంలో పోగుపడి అజ్ఞాతంగా వుండే పూర్వ సంస్కారాలపై సమయం చేస్తే పూర్వజన్మ స్మృతి కలుగుతుందట. అలాగే ఇతరుల మనస్సుమీద సంయమం చేస్తే ఇతరుల మనోగత భావాలను గ్రహించవచ్చునట.

స్వశరీర రూపాన్ని సంయమం చేస్తే దానికి గల గ్రాహ్యశక్తి స్తంభించిపోతుంది. అప్పుడు యోగి అదృశ్యమైపోతాడు. మానవ శరీరంలో

పంచప్రాణాలుంటాయి. అవి ప్రాణ, అపాన, జ్ఞాన, ఉదాన, సమాన వాయువులు. ఉదాన వాయువును జయిస్తే యోగి నీటిమీద నడువగలడట. సమాన వాయువును జయిస్తే యోగి శరీరం తేజోవంతమవుతుడట.

చెవులకు, ఆకాశానికి గల సంబంధాన్ని సంయమిస్తే దూరశ్రవణం, సూక్ష్మశ్రవణం లభిస్తాయట. శరీరానికి, ఆకాశానికి గల సంబంధంపై సంయమిస్తే ఆకాశగమనశక్తి లభిస్తుందట. భూతాల్ని జయించడంవల్ల యోగికి అణిమాది అష్టసిద్ధులు లభిస్తాయని పతంజలి యోగదర్శనంలో పేర్కొన్నాడు. అణిమాది అష్టసిద్ధులు :

- 1) అణిమ - పరమాణువువలె సూక్ష్మమవడం.
- 2) మహిమ - పర్వతాలకంటే ఎక్కువగా పెరగటం.
- 3) గరిమ - శరీర బరువును ఎంతయినా పెంచటం.
- 4) లఘిమ - శరీరం దూదిపింజకంటే తేలికై పోవటం.
- 5) ప్రాప్తి - ఏ వస్తువును కోరుకుంటే దాన్ని పొందటం.
- 6) ప్రాకామ్యం - ఏ కోరికపైనా నెరవేర్చుకోగలగటం.
- 7) ఈశుత్వం - భౌతిక వస్తువులను సృష్టించగల శక్తిని పొందటం.
- 8) వశిత్వం - సర్వం వశం చేసుకోగలగటం.

ఈ విధంగా పతంజలి పేర్కొన్న యోగం ద్వారా అతీత శక్తులను పొందవచ్చుననేది కేవలం అభూతకల్పనే. యోగదర్శనం ద్వారా పతంజలి ఇటువంటి అనేక మూఢ నమ్మకాలకు, అశాస్త్రీయ అంశాలకు ప్రచారం కల్పించినట్లు అర్థమవుతోంది.

పైన పేర్కొన్న వాటిలో ఏ ఒక్క అంశాన్ని ఏ యోగి పుంగవుడు సాధన ద్వారా ప్రదర్శించిన దాఖలాలు లేవు. ఇటువంటి మహిమలన్నీ కేవలం ప్రచారానికే పరిమితమైనట్లు కూడా తెలుస్తోంది. అయినప్పటికీ నేటికీ అవన్నీ నిజమని నమ్మే జనానికి ఈ దేశంలో కొదువలేదు. అటువంటి జనాలలో ఐ.ఐ.టి. ప్రొఫెసర్లు, విశ్వవిద్యాలయాల వైస్ చాన్సలర్లు ఉండటం ఈదేశ తిరోగమనానికి తార్కాణం. వాటిని ప్రదర్శించి చూపమని హేతువాదులు, మానవవాదులు అడిగితే ఏ ఒక్కరూ ఏనాడూ ముందుకు రాకపోవడం వాటిలోని డొల్లతనాన్ని మజువు చేస్తుంది.

(ఇంకా ఉంది)

సందేహాలు - సమాధానాలు-6

విశ్వాసాలు - వాస్తవాలు

- మేడూరి సత్యనారాయణ

(గత సంచిక తరువాయి)

ఆడపిల్లలు పుట్టడానికి స్త్రీలు కారణమా? కనడం స్త్రీ కారణమా? ఎవరికైనా ఆడపిల్లలు, మగపిల్లలు సమాన సంఖ్యలో పుడతారు. ఒక వందమంది పిల్లలను కంటే దాదాపు 50 మంది ఆడపిల్లలు, 50 మంది మగ పిల్లలు పుడతారు. కాని ఒకరు లేదా ఇద్దరితో కుటుంబ నియంత్రణ చేసుకోవడం వలన ఆ ఇద్దరూ ఆడపిల్లలైతే ఆడపిల్లలను కన్నది అని స్త్రీలను నిందిస్తున్నారు.

పురుషుల్లో లైంగిక జన్యువులు కల క్రోమోజోముల వారి కణ కేంద్రకాల్లో XY క్రోమోజోములుగా ఉంటాయి. శుక్రకణ ఉత్పత్తి జరిగేప్పుడు జరిగే మియాసిస్ విభజన వల్ల సగం పురుష బీజ కణాల్లోకి X, మిగతా సగం పురుషబీజ కణాల్లోకి Y క్రోమోజోములు చేరతాయి. స్త్రీలలోని లైంగిక కణాల్లోని కేంద్రకంలో రెండు XX క్రోమోజోములు ఉంటాయి. స్త్రీ బీజకణాలు ఉత్పత్తి అయ్యేప్పుడు వాటిల్లోకి మియాసిస్ వల్ల X క్రోమోజోములు ఒక్కొక్కటి చేరతాయి. స్త్రీ పురుష బీజకణాలు కలిసేప్పుడు పురుష బీజకణాల్లో X క్రోమోజోము ఉండేది స్త్రీ బీజకణంతో కలిస్తే ఆడపిల్ల, Y క్రోమోజోము ఉన్న పురుష బీజకణం స్త్రీ బీజ కణంతో కలిస్తే మగపిల్లవాడు పుడతారు. ఆడపిల్ల పుట్టడానికి, మగపిల్లవాడు పుట్టడానికి తల్లిదండ్రులు కారణం కాదు. వారికి తెలియకుండానే స్త్రీ పురుష బీజకణాల కలయిక జరిగి ఆడపిల్లలు, మగ పిల్లలు సమానంగా పుడతారు.

పురుషాధిక్య సమాజం కావడాన, పురుషులకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇచ్చే సమాజం కావడాన, స్త్రీలను తక్కువ చూపు చూడడం వలన, ఆడపిల్ల అని తెలిసి చేసే ఎబార్షన్ల వలన స్త్రీలు ముందుగా చనిపోవడం వలన స్త్రీల సంఖ్య 7% తక్కువ ఉంటుంది. స్త్రీ పురుషుల మధ్య తేడా అంతా సాంఘిక సాంస్కృతిక పరమైనది. దీనిని మార్చవచ్చు.

మనుషులంతా ఎక్కడి నుండి ఈ భూమి మీదకు వచ్చారు?

మనకు కనపడే నక్షత్రాలు, గ్రహాలు, సూర్యచంద్రులు, భూమి అన్నీ 1380 కోట్ల సంవత్సరాల క్రితం ఒక చిన్న గోళంగా ఉండేదనీ, దానిలో జరిగిన ఒక పెద్ద పేలుడు వల్ల అది ముక్కలై, గెలాక్సీలై అన్ని వైపులా ఇప్పటికీ ఒక దాని నుండి మరొకటి దూరంగా పోతున్నాయనీ, అవన్నీ ఒక చోటు నుండి ఒకేసారి బయలుదేరి పోతున్నాయనీ హబుల్ పరిశీలిత లెక్కలతో తేల్చాడు.

మన సూర్యుడు ఒక నక్షత్రమే. ఈ సూర్యుడు అంతకు ముందు వాయు ధూళి మేఘంగా ఉండి, గురుత్వాకర్షణ వల్ల ఈ రూపానికి 500 కోట్ల సంవత్సరాల క్రితం వచ్చాడనీ, 450 కోట్ల సంవత్సరాల క్రితం సూర్య మేఘం చుట్టూ తిరుగుతూ ఉన్న భూ వాయు ధూళి మేఘం తన చుట్టూ తాను తిరుగుతూ గురుత్వాకర్షణ వల్ల ఈ రూపానికి చేరిందనీ శాస్త్రవేత్తలు శాస్త్రీయ అంచనాలు వేశారు.

భూమి మీద ఒక 100 కోట్ల సంవత్సరాల తర్వాత నిర్జీవ పదార్థ పరిణామంలో దాని నుండి జీవలక్షణాలను వ్యక్తం చేయగల జీవపదార్థం, దాని నుండి జీవకణం రూపొంది ఏక కణజీవులు వచ్చాయనీ, ఏక కణజీవులు ఒక వంద కోట్ల సంవత్సరాల పాటు పరిణమించి వాటిల్లో అనేక జాతులు వచ్చి, వాటిలో కొన్ని బహుకణ జీవులుగా మారాయనీ, క్రమంగా జరిగిన పరిణామ ఫలితంగా వానపాములు లాంటివి, నక్షత్రపు చేపల వంటివి, చేపల వంటివి, కప్పల వంటివి, బల్లుల వంటివి క్రమపరిణామంలో ఒక దాని నుండి మరొకటి ఆ క్రమంలో వచ్చాయనీ సాక్ష్యాలు లభించాయి.

బల్లులలో ఒక జాతి నుండి పక్షులు, మరొక జాతి నుండి క్షీరదాలు వచ్చాయనీ, క్షీరదాల్లో జరిగిన పరిణామంలో కోతి జాతులు, వాటిలో చింపాంజీ వంటి మూలజాతి నుండి రెండు కాళ్ళ మీద నడుస్తూ, ఆలోచిస్తూ, పరికరాలను రూపకల్పన చేయగల తెలివైన మానవులు ఒక 2 లక్షల సంవత్సరాల క్రితం పరిణమించి రూపొందారనీ, మానవుల తొలి తల్లిదండ్రులు ఆఫ్రికాలో ఉండే వారనీ జన్యు పరిశోధనలు తేల్చాయి. ఈ ఆధునిక మానవుడి వారసులుగా మనుషులమైన మనం వచ్చాం.

జంతువులమైనప్పటికీ పరికరాలు చేసి, భాష నేర్చి, పరిశీలించి, ప్రయోగాలు చేస్తూ పరిసరాల అవగాహనతో ఈనాటికి ఆధునిక జీవితాన్ని జీవిస్తున్నాం. అంటే మన తాతలు, వారి తాతలు, వారి ముత్తాతలు వెనక్కు

వెళ్ళితే ఏక కణజీవులనుంచి వచ్చారని తెలుసుకోవాలి. ఇప్పుడు భూమి చుట్టూ అనేక రూపులు, రంగుల మనుషులు ఉన్నప్పటికీ వీరంతా ఒకే మానవజాతి. మేథమేటికల్ ఔట్ లుక్, సైంటిఫిక్ ఔట్ లుక్, సోషల్ ఔట్ లుక్ అంటే ఏమిటి?

పాఠశాలలో మేథమేటిక్స్, సైన్సు, సోషల్ చదువుతారు కదా. ఆయా వైజ్ఞానిక విషయాలను చదివి, అర్థం చేసుకుంటే వాటిని నిత్య జీవితంలో వినియోగించుకోవచ్చు. అలా వినియోగించుకోవడాన్నే ఆయా ఔట్ లుక్స్ అంటారు.

మేథమేటిక్స్ ను వ్యవసాయానికి, పరిశ్రమల్లో, వ్యాపారానికి, ఉద్యోగాలకు, వృత్తులకు వాడుకోవచ్చు. డబ్బులు ఖర్చు పెట్టేప్పుడు లెక్క ప్రకారం ఖర్చు పెట్టవచ్చు. పొదుపు విలువ తెలుసుకోవచ్చు. పెట్టుబడి ఉపయోగం తెలుసుకోవచ్చు. వస్తువులను కొనేప్పుడు, వాడేప్పుడు ఉపయోగించుకోవచ్చు. కాలాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవడానికి వాడవచ్చు.

సైన్సును జీవన విధాన మెరుగుదలకు వాడుకోవచ్చు. రోగాలు రాకుండా, వ్యవసాయ అభివృద్ధికి, మానసిక ఆరోగ్యానికి వాడుకోవచ్చు. టెక్నాలజీకి, రవాణాకు, సమాచార సాంకేతిక పరికరాల ఉత్పత్తికి, వాడకానికి ఉపయోగించుకోవచ్చు.

సోషల్ ను ప్రజాస్వామ్యం అంటే, పౌరహక్కులు అంటే, అధికారం అంటే, స్వతంత్రం, స్వేచ్ఛ, సమాజ నిర్మాణం, సామాజిక మార్పుకు, మానవ జీవన విధానానికి వాడుకోవచ్చు.

ఆయా దృక్పథాల మధ్య సమన్వయంతో సమగ్ర మానవ జీవన విధానాన్ని రూపొందించుకోవచ్చు. ఏ విషయమైనా అవగాహన అయితే జీవిత ఆచరణలో ఉపయోగించుకోవచ్చు.

సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ అంటారేమిటి? రెండూ ఒకటి కాదా?

ప్రకృతి నిర్మాణాన్ని, ధర్మాలను, ప్రవర్తనను, పరిణామాన్ని అవగాహన చేసుకుంటే అది సైన్సు. సైన్సులోని నియమాలను, సూత్రాలను, సిద్ధాంతాలను ఉపయోగించి పనిముట్లను, పరికరాలను, యంత్రాలను, బస్సులను, రైళ్ళను, విమానాలను, రాకెట్లను, టీవీలను, కృత్రిమ ఉపగ్రహాలను, అంతరిక్ష నౌకలను, వైద్య పరికరాలను, కంప్యూటర్లను, యుద్ధ ట్యాంకులను, తుపాకులను తయారు

చేసేది టెక్నాలజి. సైన్సును కనుగొనే వారు సైంటిస్టులు. టెక్నాలజి ఉత్పత్తి చేసేవారు టెక్నాలజిస్టులు. టెక్నాలజి సైన్సు కాదు, సైన్సు ఫలితం. సైన్సు టెక్నాలజి కాదు టెక్నాలజికి మూలం. సైన్సు లక్ష్యం సత్యావిష్కరణ. టెక్నాలజి లక్ష్యం మానవ శ్రమ తగ్గింపు, కాలం పొదుపు, అధిక ఉత్పత్తి.

సైన్సును సద్వినియోగం చేసి, టెక్నాలజిని సద్వినియోగం చేస్తే మానవాళికి క్షేమం. టెక్నాలజిని దుర్వినియోగం చేస్తే మానవాళికి కడగండ్లే. మానవ సమస్యలకు సైన్సు పరిష్కారాలను చూపుతుంది. టెక్నాలజి మానవ శ్రమను తగ్గించి, వ్యాయామాన్ని తగ్గించి, అనారోగ్యం పాలు చేస్తుంది. దీనికి సైన్సు పరిష్కారం చూపుతుంది. సైన్సు జీవన తత్వాన్నీ బయటపెడుతుంది. ఈ జీవన తత్వాన్నీ వాడుకుంటే టెక్నాలజి సద్వినియోగం అవుతుంది. సైన్సు వేరు, టెక్నాలజి వేరు. అందుకే సైన్సు అండ్ టెక్నాలజీ అంటారు.

అంధకారయుగం అంటే ఏమిటి?

క్రీ.శ. 2-3 శతాబ్దాల నుండి 12-13 శతాబ్దాల మధ్య కాలంలో తాత్వికులు, వైజ్ఞానికులు చెప్పే వాటిని ఎవరూ పట్టించుకోని కాలం. ఆ కాలంలో ప్రపంచ వ్యాపితంగా మతాలదే పైచేయి అయింది. మత విశ్వాసాలు, మత నమ్మకాలు, మత ఆచారాలు, మత సంప్రదాయాల ప్రభావం ప్రజల మీద ఎక్కువ ఉండేది. ఎవరైనా వాస్తవాన్ని చెప్పితే, అది మత గ్రంథాలకు విరుద్ధంగా ఉంటే శిక్షించే వారు. అందువల్ల, భావప్రకటన స్వేచ్ఛ అప్పుడు లేదు. సైన్సు, తత్వాలకు ఆదరణ లేని యుగమది. ప్రజలకు సహేతుక చింతన, ప్రశ్నించే తత్వం పోయి, గుడ్డిగా ఆమోదించి అనుకరించే యుగమది. అందుకే ఆ యుగాన్ని అంధకార యుగమనీ, చీకటి యుగమనీ అంటారు.

గ్రీకుల ప్రకృతి విజ్ఞానం అరబ్బుల చేత రక్షించబడి, అనువాదాల ద్వారా యూరప్ కు చేరి, అక్కడి ప్రజల భావాల్లో వైజ్ఞానిక పునర్వికాసాన్ని తెచ్చింది. అంధ విశ్వాసాలను ప్రశ్నించడం మొదలుపెట్టారు. రోగర్ బేకన్, కోపర్నికస్, కెప్లర్, గెలీలియోల రాకతో, వారి వైజ్ఞానిక భావాలతో మత నమ్మకాలు సడలడం మొదలు పెట్టాయి. యూరప్ అంతటా ఈ వైజ్ఞానిక పునర్వికాసం ఆవరించింది. శాస్త్రీయ పద్ధతికి శాస్త్రవేత్తలు వచ్చారు. పరిశీలన, ప్రశ్న, పరికల్పన, ప్రయోగం, విశ్లేషణ, సత్యనిర్ధారణలతో కూడిన ఈ శాస్త్రీయ పద్ధతి మానవోన్నతికి కారణమైంది. సైన్సు, సాంకేతికత, హేతువాదం, మానవవాదాలు అభివృద్ధి చెందాయి.

రాజకీయ పార్టీల వాళ్ళు గెలిచిందాక మన చుట్టూ తిరుగుతారు. గెలిచిన తర్వాత వాళ్ళ చుట్టూ మనల్ని తిప్పుకుంటారేమిటి?

రాజకీయ పార్టీలకు కావలసింది రాజ్యాధికారం. వాళ్ళ ఇష్ట ప్రకారం పరిపాలన చేయాలని వారి ఉద్దేశం. పోటీ చేస్తున్న ఇతర పార్టీ అభ్యర్థి కంటే ఒక్క ఓటు ఎక్కువ వచ్చినా గెలుస్తారు. అందుకే వారు ఇల్లిల్లా తిరిగి, వంగి వంగి దండాలు పెట్టి, బొట్లు పెట్టి ఓట్లు అడుగుతారు. ఒకవేళ వారు గెలిచి వాళ్ళ పార్టీకి అధికారం వస్తే అందరి మీద పెత్తనం చేస్తారు. ప్రజల పన్నులన్నీ ప్రభుత్వం దగ్గరకు చేరతాయి. ఆ డబ్బును దేనికి ఎంత ఖర్చు పెట్టాలనేది వారి పెత్తనం ప్రకారం జరుగుతుంది. ఆ పెత్తనంలో వాళ్ళ ఇష్ట ప్రకారం చేస్తారు కాబట్టి వారి బంధువులకు, మిత్రులకు పనులు చేస్తారు. అధికార పార్టీ వారి ప్రతినిధులకు తమ పరిధిలోని అన్ని ఆఫీసుల మీద పెత్తనం ఇస్తారు. వారిష్ట ప్రకారం ఆయా అధికారులు నడచుకోవాలి. లేకపోతే బదిలీలు, పక్కన పెట్టడాలు మామూలే. అందుకే, ఓట్లేసి గెలిచిన ప్రజలు వారి చుట్టూ తిరిగి పనులు చేయించుకోవాలి.

రాజకీయ పార్టీలు ప్రజలని మతాలు కులాలు, జాతులు, వర్గాలు వంతున చీలికలు తెచ్చి ఓట్లను పెంచుకునే ప్రయత్నంలో ఉంటాయి. అధికారం ప్రజలదై ప్రజల పెత్తనం సాగితే అది ప్రజాస్వామ్యం. ఇప్పుడు ఉన్నది ప్రతినిధి స్వామ్యం, అంతిమంగా పార్టీ నాయకస్వామ్యం. ప్రజాస్వామ్య వైఫల్యానికి ఈ రాజకీయ పార్టీలే కారణం. ఎన్నికలు రాజకీయ పార్టీలు లేకుండా జరిగి, ప్రజలు తమను తాము పరిపాలించుకునే అవకాశం ఉండాలి. ప్రజలు స్వతంత్రంగా, స్వేచ్ఛగా ఆలోచించి, అధికారాన్ని తమ వద్దే ఉంచుకుంటే తమ అభివృద్ధిని తాము చూసుకోగలరు.

పునర్వికాసం అంటే ఏమిటి?

గ్రీకు తాత్వికులు క్రీ.పూ. ఆరేడు వందల సంవత్సరాల పాటు ప్రకృతిని పరిశీలించి, అందులోని కార్యకారణ సంబంధాలను అవగాహన చేసుకునే ప్రయత్నంలో ప్రకృతి విజ్ఞానాన్ని బయటపెట్టారు. ప్రభుత్వాల దేవుళ్ళను దేవుళ్ళు కాదని వేరే దేవుళ్ళను ప్రతిపాదించిన సోక్రటీస్‌ను కుర్రవాళ్ళను చెడగొడుతున్నాడనే నెపంతో అప్పటి ప్రభుత్వ రాజకీయవేత్తలు ఆయనకు విషం తాగి మరణించే శిక్ష విధించారు. ఆయన పరంపర శిష్యులు ప్లేటో, అరిస్టాటిల్ తదితరులు ఆయన కృషిని కొనసాగించి విజ్ఞానాభివృద్ధి చేశారు. అక్కడ మత

ప్రాబల్యం పెరిగి తాత్విక విజ్ఞానులకు ఎదురైంది. ఆ గ్రీకు విజ్ఞానం అరబ్బులకు చేరింది. వారు ఆ గ్రీకు విజ్ఞానాన్ని అరబ్బీ భాషలోకి అనువాదం చేసుకుని దాన్ని పెంచారు. అక్కడా మత ప్రాబల్యం పెరిగిన తర్వాత అరబ్బీ భాషలోని గ్రీకుల విజ్ఞానం అనువాదాల ద్వారా యూరప్ లోకి ప్రవేశించింది.

గ్రీకుల విజ్ఞానాన్ని, వారి ప్రకృతి పరిశీలనా పద్ధతి యూరోపియన్లకు నచ్చడం మొదలుపెట్టింది. గ్రీకుల వైజ్ఞానిక కృషిని యూరోపియన్లు చేపట్టారు. యూరోపియన్ సమాజంలోని మత భావాలను ప్రశ్నించడం మొదలు పెట్టారు. అన్ని రంగాల్లో ఈ వైజ్ఞానిక కృషి ప్రభావం పడడం వల్ల మనుషులు మతాలకు దూరంగా జరగడం మొదలైంది. మనుషుల్లో వైజ్ఞానిక భావవిప్లవం చోటు చేసుకుంది. సహేతుక చింతన మొదలైంది.

ఆధునిక విజ్ఞానం యూరప్ లో వేగంగా పెరిగింది. నూతన భావాలు ప్రజల మనసుల్లోకి వచ్చాయి. గ్రీకు విజ్ఞానం మరల మొగ్గతొడిగింది, పెరిగింది. యూరోపియన్ల ఆలోచనలో, విజ్ఞానంలో వికాసం వచ్చింది. మరల గ్రీకు విజ్ఞానం వికసించడంతో దానిని పునర్వికాసం అనడం మొదలు పెట్టారు. ఆ వైజ్ఞానిక విప్లవం ఈనాడు ప్రపంచ వ్యాపితమై తన ప్రభావాన్ని చూపుతోంది. పునర్వికాసం మానవ వికాసం వైపు సాగుతోంది.

భూమి గుండ్రంగా ఉందని ఎలా తెలిసింది?

సముద్రపు ఒడ్డున నిలబడితే దూరంగా వస్తున్న ఓడను గమనిస్తే ముందుగా ఓడ పొగ, తర్వాత పొగ గొట్టంపై భాగం, పొగ గొట్టంలో సగం, ఓడ పైభాగం, ఓడ మధ్య భాగం, క్రమంగా ఓడ అంతా కనపడడంతో భూమి, భూమి మీద ఉన్న సముద్రం వంపు కలిగి, గుండ్రంగా ఉందని అనుమానించారు. మధ్యధరా సముద్రం నుండి ఓడలు తీరం వైపు పోతూ ఉంటే ఒడ్డున ఉన్న ఎత్తైన భవనాలను చూస్తే అవి ముందుగా పై భాగం తర్వాత క్రమంగా కింది భాగం కనపడం గమనించారు.

భూమి మీద రెండు వేర్వేరు ప్రాంతాల నుండి సూర్య చంద్రుల కోణాలను, ఆ ప్రాంతాల మధ్య దూరాలను కాలిక్యులేట్ చేస్తే భూమి గుండ్రంగా ఉందనుకుంటేనే డేటా కరక్టయింది. చంద్రగ్రహణ సమయంలో చంద్రుని మీద భూమి నీడను గమనిస్తే భూమి గుండ్రంగా ఉందనేది అర్థమైంది.

మాజెల్లాన్ నావికుల బృందం ఓడల్లో భూమి చుట్టూ తిరిగి బయలుదేరిన చోటుకే వచ్చారు. పడమరగా పోయి తూర్పు నుండి బయలుదేరిన

తావుకు రావడంతో భూమి గుండ్రంగా ఉందని ప్రత్యక్షంగా రుజువైంది.

చంద్రుని మీద దిగిన వారు భూమి ఫోటోలను తీస్తే గుండ్రంగా కనపడింది. భూమి చుట్టూ ఈనాడు కృత్రిమ ఉపగ్రహాలు తిరుగుతూ తీసిన ఫోటోలు, వీడియోలు భూమి గుండ్రని ఆకారాన్ని రుజువు చేశాయి. భూమి గుండ్రంగా ఉందని రుజువుకావడానికి రెండు వేల సంవత్సరాలు పట్టింది. మనం పై ఓవర్ మీద పోతుంటే ఎదురుగా వచ్చే వాహనాలు ఇలాగే పై భాగం ముందు, తర్వాత కింది భాగం కనపడతాయి. అలా భూమి గుండ్రన అని తెలిసింది.

యుద్ధాలు అవసరమా?

మానవజాతి చరిత్రకు రెండు లక్షల సంవత్సరాలు. ఆఫ్రికాలో అంతకు ముందున్న జాతి నుండి మానవులు ఆవిర్భవించినది మొదలు ఈనాటి వరకు శత్రు భయం మనిషికి ఉంటూనే ఉంది. ఆహారం కోసం సంచార జీవనం చేస్తూ, వేటాడుతూ భూమి చుట్టూ విస్తరించారు మనుషులు. సంచార జీవనంలో 60-70 మంది మనుషులు ఒక గుంపుగా సంచరిస్తూ ఉండేవారని, గుంపు సైజు పెరిగితే చీలి రెండు గుంపులు అయ్యే వారని మానవ చరిత్రకారులు అభిప్రాయ పడుతుంటారు. ఒక గుంపు మరొక గుంపు ఎదురైతే ఘర్షణ ఉండేదని అంటున్నారు. స్థిర నివాసం ఏర్పరుచుకున్నా ఈ గుంపులు కలసి గణాలుగా, తెగలుగా మారారనీ; గణాల మధ్య, తెగల మధ్య ఆహారం కోసం, ఆవాసం కోసం గర్షణలు జరిగేవి అంటున్నారు. ఇవే యుద్ధాలుగా మారి, తెగలు విలీనమై పెద్ద తెగలు ఏర్పడ్డాయనీ, ఈ తెగలు కలసి జాతీయ దేశాలు రూపొందాయనీ, యుద్ధాల్లో గెలుపు ఓటముల ద్వారా ఐక్యత క్రమంగా వచ్చిందని, ప్రస్తుతం జాతీయ రాజ్యాలు దేశాలుగా కొనసాగుతున్నాయనీ అంటున్నారు. ఈ దేశాల మధ్య సరిహద్దు వివాదాలు, ఆర్థిక వివాదాలు ముదిరి యుద్ధాలు వస్తున్నాయి. ఒక ప్రాంతం నుండి మరొక ప్రాంతానికి మతం, సంస్కృతి విషయాల్లో వైరుధ్యాలు ఉండడం వల్ల అవి యుద్ధాలకు కారణాలు అవుతున్నాయి.

యుద్ధాలు అవసరం లేదు. అవసరం లేకపోగా శాంతి కరువవుతోంది. యుద్ధమంటే దొంగతనమనీ, దోపిడీ అనీ, మానవ హాననమనీ ఈనాటి యుద్ధ వ్యతిరేక వాదులు, శాంతి కాముకులు అంటున్నారు. యుద్ధాలు రాకుండా వివాదాలను చర్చల ద్వారా పరిష్కరించుకోవడం అవసరం. యుద్ధ భయంతో

ప్రతిదేశం కూడా రక్షణ కోసం లక్షల కోట్ల బడ్జెట్‌ను ఖర్చు పెట్టవలసి వస్తోంది. మానవాభివృద్ధికి యుద్ధాలు పెద్ద ఆటంకం అయ్యాయి. అంతర్జాతీయ సంస్థలు యుద్ధాలను నివారించాలి. మనుషుల్లో యుద్ధ వ్యతిరేక భావాలను, ఆలోచనలను కలిగించాలి.

మనుషులంతా ఒక్కటే అంటారేమిటి?

ఆఫ్రికావారు నల్లగా, ఇంగ్లాండు వారు తెల్లగా చైనా వారు మధ్యరకంగా ఉంటారు కదా. ఈనాడు భూమి చుట్టూ జీవిస్తున్న మనుషులందరూ ఒకే మానవ జాతి అని ఆధునిక జీవశాస్త్రం అంటోంది. మానవుల తొలి తల్లి ఆఫ్రికాలో జీవించింది అని మనుషుల జీవకణాల్లోని మైటో కాండ్రీయాల్లోని జన్యు పరిశోధనల వల్ల తేలింది. మధ్య తూర్పు ఆఫ్రికా ప్రాంతం మానవుల ఆవిర్భావ ప్రాంతమని పరిశోధనలు తెలుపుతున్నాయి. రెండు లక్షల సంవత్సరాల క్రితం అక్కడ ఆవిర్భవించిన మనుషులు అక్కడే 140000 సంవత్సరాల పాటు అక్కడే ఉన్నారు. ఆ తర్వాత ఆఫ్రికా నుండి బయటకు ఆహారం కోసం వేటాడుతూ అన్ని ప్రాంతాలకూ వలస పోయారు. ఆయా ప్రాంతాల వాతావరణ ప్రభావం, సూర్యకాంతి పడే కోణాన్ని బట్టి, మనుషుల చర్మపు రంగుల్లో, అవయవ నిర్మాణంలో పరిణామంలో తేడాలు వచ్చాయి.

English Version of Ravipudi Writings

1. Rationalism : Part-I	312	రు. 300/-	రు. 400/-
Rationalism : Part-II	289	రు. 300/-	రు. 400/-
Rationalism : Part-III	264	రు. 300/-	రు. 400/-
2. Marxism	384	రు. 400/-	రు. 500/-
3. Aadisankaracharya	196	రు. 300/-	రు. 400/-
4. New Humanist Theses	96	రు. 100/-	రు. 150/-
5. Atheism Vs. Nihilism	208	రు. 200/-	
6. What Shall We Do ?	120	రు. 120/-	
7. Rationalist Outlook	120	రు. 120/-	
8. Rationalist Thought Process	120	రు. 150/-	

హేమా పబ్లికేషన్స్, ఇంకొల్లు - 523 155. సెల్ : 98499 35117
రాడికల్ హ్యూమనిస్టు సెంటర్, ఇంకొల్లు, 523 167, ప్రకాశంజిల్లా.

భారత హేతువాద మానవవాద ఉద్యమం

సమీక్షా చరిత్ర

- ఆలూరి ప్రభుల్ల చంద్ర

ఉద్యమాలంటే మనకు స్ఫురణకు వచ్చేది విప్లవోద్యమాలనే. గత 400 సం॥ల కాలంలో ప్రపంచంలో నాలుగు ప్రధాన విప్లవాలు చోటు చేసుకున్నాయి. ఆంగ్లేయ విప్లవం, అమెరికా విప్లవం, ఫ్రెంచి విప్లవం, రష్యను విప్లవం. వాటిలో మానవ స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్య సమానత్వ భావనలకు అత్యంత ప్రాధాన్యమిచ్చి, మానవ వికాసానికి భావపరిణామం ఎంతగా తోడ్పడుతుందో మనకు నిదర్శనంగా నిలిచింది ఫ్రెంచి విప్లవం. ఇది అన్ని చరిత్రలలో నమోదయి మనకందివస్తున్నది. భావాల పరిణామం, ప్రత్యేకించి ఆధునిక విజ్ఞానశాస్త్ర ఆవిర్భావ మూలంగా జరిగిన తాత్విక భావవిప్లవం, వాటి ఆధారంగా సాగిన భావోద్యమాల చరిత్ర భారతదేశంలో అరుదే. భారతదేశ చరిత్ర పరికిస్తే నూతన భావజాలాదులను ఆహ్వానించడం కొంత కష్టసాధ్యంగానే కనుపిస్తుంది. వైదిక భావజాలానికి ఎదురు నిలచిన అవైదిక భావజాల చరిత్ర మనకు అరుదుగా కనుపిస్తుంది. ప్రత్యర్థుల ఖండన ముండనల్లోనే ఆ చరిత్రను మనం వెదుకలాడవలసిన దుస్థితి. చార్వాక జైన బౌద్ధాదుల చరిత్ర అదే కదా!

ఇంతకూ చరిత్ర అంటే ఏమిటి? “మార్పు చెందని గతానికి చెందిన వర్ణన” అంటాడు అరిస్టాటిల్. “గతానికి చెందింది కనుక మొత్తం చారిత్రక విజ్ఞానం పరోక్షం కనుక చరిత్ర ప్రధానంగా వివేచనా శాస్త్రం” అంటాడు ఫ్రెంచి చరిత్రకారుడు సీనోబోస్. ఇంచుమించు అదే బాణీలో “చరిత్ర అంటే మానవుడు చేసింది చెప్పింది. అన్నింటికి మించి వాళ్ళు ఆలోచించింది” అంటాడు బ్రిటిష్ చరిత్రకారుడు మైట్లాండ్.

గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా రాజకీయం మతం రంగు పులుముకొని ఫాసిస్టు పోకడలు పోతూ అప్రకటిత నిరంకుశాధికారులను చెలాయిస్తూ భావోద్యమాలను నిర్మూలించే ప్రయత్నం చేస్తున్నది. అర్బన్ నక్సల్స్ పేరిట, హేతువాదులు, స్వేచ్ఛాయోచనాపరులు, మత్య వ్యతిరేకవాదులుగా చిత్రించి దారుణ హత్యలకు పాల్పడుతుంది. దభోల్కర్, గౌరి లంకేశ్వల హత్యోదంతాలే

అందుకు ఉదాహరణ. ఇలాంటి మతైక రాజ్య పాలనలో హేతువాద మానవవాద ఉద్యమాలకు సరయిన చరిత్ర ఒకటి నమోదు కావలసి ఉందని ఉద్యమ మిత్రులు భావించారు. రావిపూడి ఆమోదంతో, ప్రోత్సాహ, సహకారాలతో ఆనాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ హేతువాద సంఘాధ్యక్షుడు పెన్నెత్త సుబ్బరాజు “ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో హేతువాద మానవవాద ఉద్యమాల చరిత్ర” అనే గ్రంథాన్ని తెలుగు అకాడెమీ పక్షాన వెలువరించి ఉద్యమ చరిత్రకు నమోదుకు నాందీ వాక్యం తెలిపారు.

ఆ తరువాత విస్తృత నేపథ్యంలో ఉద్యమచరిత్ర ఉండాలని భావించిన భారత హేతువాద సంఘ కార్యదర్శి మేడూరి సత్యనారాయణ “భారత హేతువాద మానవవాద ఉద్యమ చరిత్ర” అనే ప్రస్తుత గ్రంథం వెలువరించారు. గ్రంథ విస్తృతి దృష్ట్యా రెండు సంపుటాలుగా వెలువరించారు రచయిత.

మొదటి సంపుటిలో 1930లో యాంటీ బ్రిష్ట్ క్రాఫ్ట్ ఉద్యమంగా బొంబాయిలో పురుడుపోసుకున్న ఈ ఉద్యమం, లక్ష్యాలను మరింత సమున్నతంగా నిర్దేశించుకుని 1931లో రేషనలిస్ట్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియాగా ఆవిర్భవించింది. తదాది ఉద్యమాభివృద్ధికి కృషిచేసిన ప్రముఖులను, ‘రీజన్’ పత్రిక కృషిని స్మరించారు. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం కారణంగా ఆగిపోయిన ఉద్యమం మద్రాసులో 1949లో పునరుద్ధరించి, నాటి కార్యవర్గం సాగించిన కృషి, సాహిత్య ప్రచురణ, కలకత్తా నుండి ‘ది రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్’ పత్రిక ప్రారంభం వంటి అంశాలను రచయిత క్రోడీకరించారు.

ఉద్యమకాలంలో కొనసాగిన పత్రికలు, సాగించిన సాహిత్య కృషి తెనాలి నుండి ‘రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్’, చీరాల, తెనాలి నుండి వెలువడిన ‘సమీక్ష’ పత్రిక కృషిని మదింపు చేశారు. ఆనాటికే తెనాలి పలు ఉద్యమాలకు పుట్టిల్లు. కవిరాజు కార్యక్షేత్రం తరువాత ఆవుల గోపాలకృష్ణమూర్తి కార్యక్షేత్రం కూడా. తెనాలి ఆంధ్ర ప్యారిస్‌గానే కాక ఆంధ్ర ఏథెన్స్‌గా కూడా ఖ్యాతి గడించింది.

హైదరాబాదులో భారత హేతువాద సంఘం 7వ మహాసభల ‘ఇండియన్ రేషనలిస్ట్’ పత్రిక ప్రారంభం. ద్వితీయ మానవవాద ప్రణాళికను ‘వికాసం’ పత్రికలో ప్రచురించటం, ఆయా కేంద్రాలలో ఉద్యమ మిత్రులు సాగించిన కృషిని, వారి పరిచయాలను ఉదహరించి నేటి ఉద్యమ మిత్రులకు పరిచయం చేశారు.

విజయవాడ కేంద్రంగా 1976లో ఆరంభమైన ‘చార్వాక’ పత్రిక ఆధారంగా కూడా ఉద్యమ కృషి కొనసాగింది. ప్రేరణాత్మకమైన,

అలోచనాత్మకమైన వ్యాసాలను చార్వాక ప్రచురించింది. ఆ ప్రభావంతోనే పలుచోట్ల హేతువాద సంఘాలు ఆరంభమయ్యాయి. ఆ పత్రిక సారధ్యంలోనే శ్రీలంక హేతువాద సంఘ ప్రముఖుడు డాక్టర్ ఏ.టి.కోవూర్ పర్యటనలు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని పలు పట్టణాలలో కొనసాగాయి.

1981లో ఆంధ్రప్రదేశ్ హేతువాద సంఘం ద్వితీయ ద్వైవార్షిక మహాసభలు జరిగాయి. ఆ సందర్భంలో 'హేతువాదం' పత్రిక నరసరావుపేటలో ఆరంభమయింది. 1982 హేతువాద సంఘ చీలిక తరువాత 'హేతువాదం' కొన్ని నెలల ప్రచురణ అనంతరం ఆగిపోయింది.

1982లో 'రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్' పత్రిక - యన్.వి.బ్రహ్మం సంపాదకులుగా బులెటిన్ల రూపంలో వెలువరించారు. మానవవాదం గురించి స్వతంత్ర వ్యాసాలు, ఆంధ్రేతరుల వ్యాసాలకు అనువాదాలను ప్రచురిస్తూ 1984 వరకు తన సాహిత్య కృషిని కొనసాగించింది.

1987 జనవరిలో చీరాలలో అంచా బాపారావు సంపాదకత్వంలో 'న్యూ హ్యూమనిస్ట్' పత్రిక ఆరంభించి ఉద్యమమిత్రుల మధ్య అనుసంధానకర్తగా సాగి చెప్పుకోదగ్గ కృషి చేసింది.

గ్రంథం ఆద్యంతం భారత హేతువాద సంఘం పరిణామాలు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సంఘం ఆవిర్భావం, చీలికలు, పరిణామాలు, ఆయా సందర్భాలలో ఆవిష్కరించబడ్డ గ్రంథాలు, 1992 భారత హేతువాద సంఘం IHEUతో అనుబంధం కాబడి సంపూర్ణ సభ్యత్వం, జి.ఆర్.ఆర్. బాబు IHEUకు ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టరుగా ఎన్నిక కాబడటం, రావిపూడి హేతువాద మానవవాదాలకు జీవితకాల కృషి చేసినందుకు జాతీయ కవిరాజు జాతీయ అవార్డుతో సత్కరించడం, ఉపరాష్ట్రపతి కె.ఆర్.నారాయణన్ చేతుల మీదుగా సన్మానించడటం వంటి చిరస్మరణీయ ఘట్టాలను నమోదు చేశారు.

చివరి మూడు అధ్యాయాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ హేతువాద సంఘ సభలు సమావేశాలు, రిపోర్టులు, తీర్మానాలు, జిల్లా సంఘాల వాటి తమ పరిణామాలను కృషిని మదింపు చేశారు. మొదటి సంపుటాన్ని సిద్ధం చేయడానికి సత్యనారాయణగారు పడ్డ శ్రమ, చేసిన కృషి, వివిధ పత్రికల పరిశీలన, ఇంటర్వ్యూలు కలసిన ప్రముఖులు, వ్యక్తులు, ఉద్యమ కార్యకర్తలు ఒకటేమిటి ఒక పరిశోధనా గ్రంథానికి ఎంత కృషి చేయాలో అంత కృషి మనకు ప్రతి పుటలో దర్శనమిస్తుంది.

రెండవ సంపుటి రావిపూడి వెంకటాద్రిగారి సంపాదకత్వంలో 1982 సెప్టెంబరు నుంచి వెలువడిన 'హేతువాది'లో ప్రత్యేక క్రమానుగతాభివృద్ధి, అందులోని రచనలు, రచయితలు, రచనల సారాంశాలను క్రోడీకరించారు. 'హేతువాది'లో సాగిన చర్చలు, చర్చల ఫలితంగా రూపుదిద్దుకున్న గ్రంథాలు, గ్రంథ పరిచయాలు, విషయ సంగ్రహణ చాలా విపులంగానే చర్చించారు. ఇంకొల్లు హేతువాద సంఘం ఏర్పాటు, దాని బాధ్యులు భారత హేతువాద సంఘం, ఆంధ్రప్రదేశ్ హేతువాద సంఘానికి వారు అందించిన తోడ్పాటు, రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ సెంటర్ ఎలా ఏర్పడింది, అందుకు కృషి చేసిన ప్రముఖులు, దాతలు, సెంటర్ కార్యకలాపాల వివరణకాక, సెంటర్తో అనుబంధం కల హేతువాదులు, మానవ వాదులందరినీ పరిచయం చేశారు రచయిత. గ్రంథం చివరలో కొన్ని అనుబంధాలను ఆంగ్లంలో పొందుపరిచారు. కేరళ హేతువాద సంఘం కార్యకలాపాలను మరో అనుబంధంగా మరిచారు.

మొత్తం మీద ఈ రెండు సంపుటాలలో భారతదేశంలో హేతువాద మానవవాద ఉద్యమాల పుట్టుక, పరిణామాలన్నింటినీ సత్యనారాయణగారు సంపూర్ణంగా, సమగ్రంగానే అందించారు. ఆయన చేసిన కృషి ప్రశంసార్హమైనదే. ఆయన బాధ్యత ఆయన నిర్వర్తించడమేకాక, రాబోయే దశాబ్దకాలపు పరిణామాలను పరిశీలించి మూడో సంపుటాన్ని సిద్ధం చేస్తారని మాట ఇచ్చారు. తరువాయి బాధ్యత ఉద్యమ కార్యకర్తలది. కొని, చదివి ఈ సంపుటాలను మీముందు తరాలవారికి పరిచయం చేయండి. హేతువాద మానవవాద ఉద్యమాలకు అంకితమై మానవ పరివర్తనా ప్రస్థానంలో భాగస్వాములు కండని మిమ్ములను మనసారా ఆహ్వానిస్తున్నాను.

ఈ రెండు సంపుటాలను అధ్యయనం చేశాక నాకు ఎర్నెస్ట్ బెర్నహీం అనే జర్మనీకారుడు చరిత్రను గురించి నిర్వచించిన తీరు గుర్తుకు వస్తుంది.

“మానసిక-భౌతిక కార్యకారణ సంబంధం నేపథ్యంలో సామాజిక జీవులుగా మానవుల వ్యక్తిగతమైన, విలక్షణమైన, సామూహికమైన చైతన్యాన్ని, దేశకాల పరిస్థితులాధారంగా మానవపరిణామాన్ని నిర్ణయించే యదార్థాలను పరిశోధించి అందించే విజ్ఞానశాస్త్రం చరిత్ర”.

ఉద్యమాల చరిత్ర కూడా అందుకు మినహాయింపు కాదు. సత్యనారాయణగారు అందించింది ఆ చరిత్రే. అందుకోసం మిత్రునికి మరోమారు అభినందనలు.

వార్తలు

విజయవంతమైన “కీ.శే. రావిపూడి వెంకటాద్రి :

జీవితం - తత్వం” మీద సదస్సు

“కీ.శే. రావిపూడి వెంకటాద్రి : జీవితం-తత్వం” అంశం మీద రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ సెంటర్, ఇంకొల్లులోని రావిపూడి వెంకటాద్రి మీటింగ్ హాల్లో రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ సెంటర్, ఇంకొల్లు అధ్యక్షులు మేడూరి సత్యనారాయణ అధ్యక్షతన జరిగింది.

ఉదయం 10 గంటల నుంచి ప్రసంగించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ హేతువాద సంఘ పూర్వ అధ్యక్షులు చుంచు శేషయ్య, ఆంధ్రప్రదేశ్ హేతువాద సంఘ ట్రెజరర్ కరణం రవీంద్రబాబు, ఆంధ్రప్రదేశ్ హేతువాద సంఘ సీనియర్ కార్యవర్గ సభ్యులు జి.పర్వతయ్య, భారత హేతువాద సంఘ ట్రెజరర్ షేక్ బాబు గార్లు. సాయంత్రం 2-30 గంటల నుంచి కొనసాగిన సదస్సు. సాయంత్రం రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ సెంటర్ ప్రధాన కార్యదర్శి కరి హరిబాబు ప్రసంగించారు. సెంటర్ సభ్యులు, అబ్రహం లింకన్, కాకి రాజశేఖర్, జి.సంగీతరావు తదితరులు ప్రసంగించారు.

సదస్సులో ఉద్యమ ప్రముఖులు తమ ప్రసంగాల్లో వెల్లడించిన అభిప్రాయాలు:

రావిపూడి వెంకటాద్రి విస్తారమైన సాహిత్య అధ్యయనం ద్వారా హేతువాద మానవవాద ఉద్యమ సాహిత్యాన్ని సృజన చేసి ప్రచురించాడన్నారు. హేతువాది పత్రికను 40 సంవత్సరాలపాటు ప్రచురించాడన్నారు. 100 హేతువాద మానవవాద పుస్తకాలను రచించాడన్నారు. హేతువాద మానవవాద ఉద్యమ మార్గదర్శిగా నిలిచాడన్నారు. 80 సంవత్సరాలపాటు హేతువాద మానవవాద రచనా వ్యాసంగాన్ని కొనసాగించాడన్నారు. జీవితమంతా హేతువాద మానవవాద ఉద్యమాభివృద్ధి కోసం తప్పించాడన్నారు. రావిపూడి కృషిని భవిష్యత్తులోనూ కొనసాగించడమే ఆయనకు మనం ఇచ్చే ఘన నివాళి అన్నారు.

రిపోర్టు : మేడూరి

విజ్ఞప్తి

హేతువాది పాఠకులు తమ చందాలను కాలం తీరిన వెంటనే పునరుద్ధరణ చేసుకోవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

- మేడూరి సత్యనారాయణ, ఎడిటర్, హేతువాది

కీ.శే. రావి సుబ్బారావుగారి 17వ వర్ధంతి సభ విజయవంతం

కీ.శే. రావి సుబ్బారావు గారి 17వ వర్ధంతి సభ సందర్భంగా, “రాడికల్ హ్యూమనిజం” అంశం మీద సదస్సు రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ సెంటర్, ఇంకొల్లు అధ్యక్షులు మేడూరి సత్యనారాయణ అధ్యక్షతన రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ సెంటర్, ఇంకొల్లులో ది. 14-4-2023 సాయంత్రం 3 గంటల నుంచి జరిగింది.

ఈ సందర్భంగా రావి సుబ్బారావుగారు స్థల దాతగా ఈ సెంటర్ కు పునాది కల్పించారని మేడూరి అన్నారు.

భారత హేతువాద సంఘ అధ్యక్షులు కుర్రా హనుమంతరావు ప్రసంగిస్తూ రావి సుబ్బారావు సేవలు మరవలేనివన్నారు. రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ ఉద్యమం కార్యకర్తల కృషితో ముందుకు సాగుతుందన్నారు. మానవ కేంద్రంగా రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ ఉద్యమం సాగాలన్నారు.

భారత హేతువాద సంఘ ట్రెజరర్ షేక్ బాబు ప్రసంగిస్తూ రావి సుబ్బారావు త్యాగ నిరతిని మనం అలవరచుకోవాలన్నారు. ఈ సెంటర్ ప్రపంచ హేతువాద మానవవాద ఉద్యమానికి కేంద్రం అవుతుందని, మిత్రులు అందరూ క్రియాశీల కృషి చేయాలన్నారు. మానవ సంక్షేమంకొరకు రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ ఉద్యమం సాగాలన్నారు. ప్రత్యక్ష ప్రజాస్వామ్యాన్ని సాధ్యం చేయాలన్నారు.

సెంటర్ ప్రధాన కార్యదర్శి కరి హరిబాబు, ఏ.పి. హేతువాద సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి షేక్ దరియావలి, బాపట్ల జిల్లా హేతువాద సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి కాకి రాజశేఖర్, డా॥ ఉమ్రాన్ అలి, గాలి సంగీతరావు, తూమాటి హరిబాబు తదితరులు ఈ సదస్సులో పాల్గొన్నారు. రావి సుబ్బారావు గారికి ఈ సందర్భంగా ఘన నివాళి ప్రకటించారు.

- రిపోర్టు : మేడూరి

విజ్ఞప్తి

హేతువాది నిర్వహణకు విరాళాలు, ప్రకటనలు సేకరించి పంపవలసినదిగా హేతువాద మానవవాద ఉద్యమ కార్యకర్తలు, పాఠకులు, దాతలకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

- మేడూరి సత్యనారాయణ,
ఎడిటర్, హేతువాది

హేతువాద రచయిత్రి ఎస్.ఎస్.లక్ష్మి మృతికి సంతాపం

ఎస్.ఎస్.లక్ష్మిగా 'హేతువాది' పాఠకులకు పరిచయమైన శ్రీమతి సమయం సామ్రాజ్య లక్ష్మి (74) ది. 17-4-2023న విజయవాడలో హఠాన్మరణం చెందారు. 1980 లలో హేతువాది లో మహిళ సమస్యల మీద వ్యాసాలు రచించారు. 1993-99 మధ్య "ఆహ్వానం" పేరుతో తెలుగు మాసపత్రికను ప్రచురించారు. ఈ పత్రికలో హేతువాద మానవవాద వ్యాసాలను ప్రచురించి ఉద్యమానికి సహకారం అందించారు. కళాతపస్వి సంజీవ్ దేవ్ గారంటే ఆమెకు అభిమానం.

1987లో యం.యన్.రాయ్ శతజయంతి వేడుకల సందర్భంగా రావిపూడి వెంకటాద్రి సంకలనం చేసిన "యం.యన్.రాయ్ దర్శనం" గ్రంథ ప్రచురణకు తమ కుమారుడు రాజా జ్ఞాపకార్థం ఆర్థిక సహాయం అందించారు. భర్త సమయం రామారావు, లక్ష్మిగార్లు హేతువాద మానవవాద అధ్యయన తరగతుల్లో పాల్గొన్నారు. రావిపూడి వెంకటాద్రి గారితో సన్నిహిత సంబంధంతో ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు. ఆమె సోదరుడు బి.జె.ఆర్. కోటేశ్వరరావు చిరకాలం నుంచి హేతువాది పాఠకులు.

ఎస్.ఎస్.లక్ష్మి మృతికి భారత హేతువాద సంఘం, ఏ.పి. హేతువాద సంఘం, రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ సెంటర్, ఇంకొల్లు తమ సంతాపాన్ని తెలియచేశాయి.

- రిపోర్టు : మేడూరి సత్యనారాయణ

బాపట్ల జిల్లా హేతువాద సంఘం

హేతువాద మానవవాద అధ్యయన తరగతులు

ది. 18-06-2023న ఉదయం గం. 10.00ల నుండి సాయంత్రం గం. 5.00ల వరకు బాపట్లలోని పాత బస్టాండ్ పక్కన గల యన్.జి.ఓ. హోం మీటింగు హాలులో హేతువాద, మానవవాద, అధ్యయన తరగతులు ఆంధ్రప్రదేశ్ హేతువాద సంఘ ట్రెజరర్ కరణం రవీంద్రబాబుగారి అధ్యక్షతన జరుగుతాయి. సందేహాలకు సమాధానాలు ఇవ్వబడతాయి హేతువాద మానవవాద సాహిత్యం లభిస్తుంది. మిత్రులందరికీ ఆహ్వానం.

ఇట్లు :

బాపట్ల జిల్లా హేతువాద సంఘం

హేతువాది వ్యాసవాణి

సహేతుక యోచన	- రావిపూడి వెంకటాద్రి	రూ. 75/-
రామాయణంలో లుకలుకలు	- జాస్తి రామస్వామి	75/-
కార్యకారణత	- రావిపూడి	75/-
ఇవి కథలు కావు	- రావిపూడి	50/-
ఇస్లాం ఒక అంచనా	- రావిపూడి	50/-
బైబిలు సృష్టివాదం	- రావిపూడి	50/-
ఐన్‌స్టీన్-మతం-దైవం	- రావిపూడి	50/-
హేతువాద దృక్పథం	- తోటకూర ప్రభాకరరావు	75/-
గీతాదర్శనం	- చేగిరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి	75/-
మతంపై రావిపూడి రచనల ఒరవడి	- ఊట్ల రంగనాయకులు	75/-
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ	- సంకలనం : రావిపూడి	50/-
పరస్పామ్యం - ప్రజాస్పామ్యం	- రావిపూడి	100/-
ఆలోచనలు - అనులోచనలు	- రావిపూడి	120/-
అర్థాలు - అపార్థాలు	- రావిపూడి	120/-
ముఖముఖి	- బి. సాంబశివరావు, రావిపూడి	100/-
హేతువాద మానవవాద తాత్విక భావనలు	- షేక్ బాబు	150/-
యోగం భోగానికా? రోగానికా?	- కుర్రా హనుమంతరావు	90/-
హేతువాదం - మానవవాదం	- మేడూరి సత్యనారాయణ	150/-
మతతత్వం	- మేడూరి సత్యనారాయణ	80/-
బౌద్ధం - హేతువాదం - మానవాదం	- సంకలనం : రావిపూడి	120/-
లౌకికవాదం - భిన్నదృక్పథాలు	- కుర్రా హనుమంతరావు	100/-
వైజ్ఞానిక భావాలు	- మేడూరి సత్యనారాయణ	120/-
జీవోత్పత్తి - జీవపరిణామం	- మేడూరి సత్యనారాయణ	90/-
మహామనీషి యం.ఎన్.రాయ్	- రావిపూడి వెంకటాద్రి	60/-
భవిష్య మానవుడు	- మేడూరి సత్యనారాయణ	60/-
మానవవాద భావాలు (అనువాదం)	- మేడూరి సత్యనారాయణ	80/-
నరహంతకులు	- యన్. ఇన్నయ్య	50/-
రావిపూడితో ముఖముఖి	- రావిపూడి	150/-
హేతువాద మానవవాదాలు-వాటి పరివ్యాప్తి	- కుర్రా హనుమంతరావు	150/-
హేతువాద భావాలు	- మేడూరి సత్యనారాయణ	90/-
సహేతుక ఆలోచనలు-అహేతుక వ్యాఖ్యానాలు	- రావిపూడి వెంకటాద్రి	200/-
వింతలూ-విడ్డూరాలు	- రావిపూడి వెంకటాద్రి	120/-
వెంకటాద్రి శతకం	- చేగిరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి	50/-
శాస్త్రం-తత్వం, మూలం : ఎం.ఎన్.రాయ్	- అనువాదం : గుమ్మా వీరన్న	200/-
రాజకీయాలు-ప్రజాస్పామ్యం	- కుర్రా హనుమంతరావు	200/-
వివక్షాపూరిత స్మృతులు	- మేడూరి సత్యనారాయణ	90/-

హేతువాద శతకం	- చేగిరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి	40/-
ఏది సత్యం ? ఏది అసత్యం ?	- రావిపూడి వెంకటాద్రి	70/-
భావవిప్లవ యోధులు	- మేడూరి సత్యనారాయణ	70/-
కాల్పనిక గీత	- మేడూరి సత్యనారాయణ	70/-
వైజ్ఞానిక విప్లవం - తాత్విక ఫలితాలు	- మేడూరి సత్యనారాయణ	70/-
అర్థనారీశ్వర సత్యసాయి బహుపరాక్	- టాల్ బ్రూక్, సమీక్ష - రావిపూడి	10/-
భారతదేశంలో బౌద్ధ నిర్మూలన	- దొప్పలపూడి సత్యనారాయణ	
	అనువాదం : డా॥ గుమ్మా వీరన్న	120/-
నా విద్య - నా బోధన - నా ఉద్యమం	- మేడూరి సత్యనారాయణ	100/-
లాక్ డౌన్ లో నా భావాలు	- మేడూరి సత్యనారాయణ	100/-
రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ భావాలు	- మేడూరి సత్యనారాయణ	150/-
రావిపూడి వెంకటాద్రి-జీవితం-తత్వం	- మేడూరి సత్యనారాయణ	150/-
హ్యూమనిస్ట్ తత్వ మూలాలు :		
రాడికల్ హ్యూమనిజం	- మేడూరి సత్యనారాయణ	90/-
నియంతృత్వం - స్వేచ్ఛ	- మేడూరి సత్యనారాయణ	100/-
సెక్యులరిజం-ప్రజాస్వామ్యం	- మేడూరి సత్యనారాయణ	100/-
రావిపూడి రచనల సమీక్షలు	- మేడూరి సత్యనారాయణ	150/-
యం.యన్.రాయ్ (అనువాదం)	- డా॥ ఎన్. ఇన్నయ్య	50/-
40 సంవత్సరాల హేతువాది	- మేడూరి సత్యనారాయణ	40/-
భావవిప్లవం - స్వేచ్ఛ	- మేడూరి సత్యనారాయణ	100/-
వైజ్ఞానిక దృక్పథం - సత్యాన్వేషణ	- మేడూరి సత్యనారాయణ	120/-
లోకాయుత చార్వాకం	- రావిపూడి వెంకటాద్రి	80/-
* భారతీయ తత్వ దర్శనం	-	
విశ్వపరిణామంలో మానవ ఆవిర్భావం -		
సింధూ నాగరికత	- డా॥ గుమ్మా వీరన్న	20/-
వేదాలు - వేదవాఙ్మయం	- డా॥ గుమ్మా వీరన్న	20/-
ఉపనిషత్తులు	- డా॥ గుమ్మా వీరన్న	20/-
చార్వాకం - జైనం	- డా॥ గుమ్మా వీరన్న	20/-
బౌద్ధం	- డా॥ గుమ్మా వీరన్న	80/-
మరపురాని ముచ్చట్లు	- రావిపూడి వెంకటాద్రి	80/-
హేతుత్వం - మతతత్వం	- రావిపూడి వెంకటాద్రి	50/-
జీవోత్పత్తి - జీవపరిణామం		
- మానవ పరిణామం	- మేడూరి సత్యనారాయణ	300/-
వైజ్ఞానిక ప్రయోగాలు	- మేడూరి సత్యనారాయణ	70/-
మానవవాదం-రాజకీయాలు-మానవ భవిష్యత్తు	- మేడూరి సత్యనారాయణ	100/-

రావిపూడి రచనల సంపుటాలు

సంపుటం పేరు	పేజీలు	వెల	బౌండు
1. హేతువాదం	350	రు. 350/-	-
2. హ్యూమనిజం	492	రు. 500/-	-
3. నాసికత్వం	393	రు. 400/-	రు. 500/-
4. మార్క్సిజం	479	రు. 500/-	రు. 600/-
5. ఔనా, వేదంలో అన్నీ ఉన్నాయా?	196	రు. 200/-	రు. 300/-
6. విశ్వాన్యేషణ	246	రు. 250/-	రు. 350/-
7. జీవమంటే ఏమిటి?	203	రు. 200/-	రు. 300/-
8. మతజాడ్యాల మచ్చుతునకలు	277	రు. 250/-	రు. 350/-
9. ఆదిశంకరాచార్య : వ్యక్తిత్వం-తత్వం	172	రు. 200/-	-
10. మనుధర్మాల కోటిల్యం	250	రు. 300/-	రు. 400/-
11. శాస్త్రం-అశాస్త్రం	227	రు. 250/-	రు. 350/-
12. హ్యూమనిస్టు సమీక్షలు	154	రు. 150/-	రు. 250/-
13. సమకాలీనాలు - సార్వకాలికాలు (1వ భాగం)	284	రు. 300/-	రు. 400/-
14. సమకాలీనాలు - సార్వకాలికాలు (2వ భాగం)	410	రు. 400/-	రు. 500/-
15. హేతువాది ప్రశ్నోత్తరాలు	236	రు. 250/-	రు. 350/-
16. హేతువాద హ్యూమనిస్టు అన్వయాలు - స్పందన - ప్రతిస్పందనలు - 1	252	రు. 250/-	రు. 350/-
17. హేతువాద హ్యూమనిస్టు అన్వయాలు - స్పందన - ప్రతిస్పందనలు - 2	252	రు. 250/-	రు. 350/-
18. ఎం.ఎన్.రాయ్ - భారత కమ్యూనిజం	600	రు. 250/-	రు. 350/-
19. స్వామినేని - తిరుపతేని	356	రు. 350/-	రు. 450/-
20. నేనూ - నా రచనా వ్యాసంగం	156	రు. 150/-	-
21. అడుగుజాడలు	116	రు. 120/-	రు. 200/-
22. మనం ఏమి చేయాలి ? కళ-శాస్త్రం-తత్వం- హేతువాదం	214	రు. 250/-	రు. 350/-
23. వాస్తువు శాస్త్రమా?	146	రు. 150/-	-

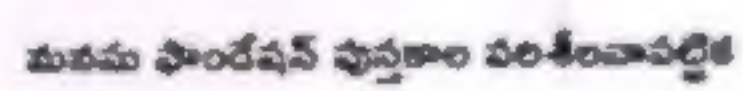
English Version of Ravipudi Writings

1. Rationalism : Part-I	312	రు. 300/-	రు. 400/-
Rationalism : Part-II	289	రు. 300/-	రు. 400/-
Rationalism : Part-III	264	రు. 300/-	రు. 400/-
2. Marxism	384	రు. 400/-	రు. 500/-
3. Aadisankaracharya	196	రు. 300/-	రు. 400/-
4. New Humanist Theses	96	రు. 100/-	రు. 150/-
5. Atheism Vs. Nihilism	208	రు. 200/-	-
6. What Shall We Do ?	120	రు. 120/-	-
7. Rationalist Outlook	120	రు. 120/-	-
8. Rationalist Thought Process	120	రు. 150/-	-

హేమా పబ్లికేషన్స్,

సెల్ : 98499 35117

రాడికల్ హ్యూమనిస్ట్ సెంటర్, ఇంకొల్లు, 523 167, బాపట్ల జిల్లా.

పుస్తకం సంఖ్య	KLVA105M252
పుస్తకం పేరు	హిమాలయ
తారీఖు	07 February 2025
ముందు లద్దె	౪౯౭
వెనుక లద్దె	౪౯౮
మొత్తం పేజీలు	౫౧
విద్ద సైకా పేజీలు	౧౪౦
భూగోళ పేజీలు	౧౪౦
రచన పేజీలు	౧౪౦
తయారు చేసినది	Hema
పేజీలు విడదీసినది	Vedavathi
స్క్వాన్ చేసినది	S. Lakshmi
పరిశ్లేష చేసినది	HEMA
పేజీలు పరిశూనించినది	
లైండింగు చేసినది	
స్క్వాకింగు చేసినది	
పరిశీలి	19 Feb